

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

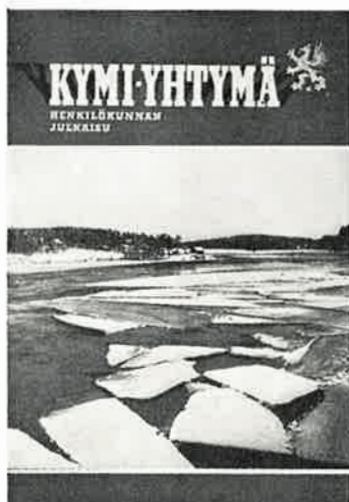

- 1 Uusia omakotitontteja jaetaan
- 2 Voikan uusi paperikonesali harjakorkeudessa
- 5 Voikankosken säännöstelypato
- 8 Uusi talo — vanha hyvä henki
- 11 Maisteri Margit Borg-Sundman: Kolmenkymmenen vuoden takaa
- 12 Voikan korjauspujan uusi konttori
- 13 Tyttöjen ammattikoulu jatkaa toimintaansa 1-vuotisena kotitalousosastona
- 14 Karjalankosken vesivoimalaitosta rakennetaan
- 16 Högforsin lämpöteknillinen koelaitos
- 18 24 uutta metsäteknikkaa valmistunut Sippolan Metsäkoulusta
- 22 Puutarhaopettaja Eva-Kaisa Airaksinen: Kotipuutarhan pensasaidat
- 24 Juantehtaalle yhtymän hiihtojen joukkueestaruus
- 27 Tehtaanlääkäri: Liikaravinnon aiheuttamista sairauksista
- 28 Mitalein palkittuja
- 28 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 29 Merkkipäiviä
- 35 Manan majoille
- 36 Toimituksen tuoilta

Takakansi: Kevättalvisia maisemia Juankosken Jänissalmelta

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHT.: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Jäiden lähtö Kymijoessa Kuusankosken yläjuoksulla.

Yhtiömme rakennusrintamalta on jälleen annettavana tärkeitä väliaikatiedotuksia. Voikan paperitehtaan uusi paperikonesali on ennättänyt harjakorkeuteensa ja harjannostajaisjuhlaa vietettiin maaliskuun 12 päivänä. Voikan uutta säännöstelypatoa on rakennettu koko talven yli sadan miehen voimalla ja pato otetaan käyttöön tänä keväänä, joskin työt tulevat jatkumaan vielä pitkän aikaa. Myös Karjalankoskella ohjataan kevättulvat jo rakenteilla olevan vesivoimalaitoksen säännöstelyluukkujen kautta. Enimmillään on Karjalankosken työmaalla ollut rakennusväkeä talven aikana yli puolitoistasataa.

Voikan 'Iso Konttori' on saanut luvutua tehtävänsä uudelle konttorirakennukselle. Myös Voikan korjauspujan

työnjohto työskentelee uusissa ajanmukaisissa konttoritiloissa.

Högforsin tehtaan tuotteiden tarkkailu- ja tutkimustyö on entisestään tehostunut, kun tehdas on saanut tilavan ja hyvin varustetun lämpöteknillisen koelaitoksen.

Sippolan Metsäkoulun kuudes metsäteknikkokurssi on päättynyt ja koulusta valmistui 24 uutta metsäteknikkaa. Yhtiön ammattikoulun tyttöjen osasto jatkaa ensi syksynä toimintaansa 1-vuotisena opetussuunnitelman ollessa samanhenkinen kuin tähänkin saakka.

Kevään kuluessa tullaan Kuusankoskella jakamaan yhtiöläisille omakotitontteja, mikä varmaan antaa jälleen uutta pontta omakotirakennustoiminnalle.

Uusia omakotitontteja

Kun entinen kuusankoskelainen, jolla ei ole ollut tilaisuutta vierailla täällä sodan jälkeisenä aikana, saapuu tervehtimään kotiseutuaan ja verestämään muistojaan, hämmästyttää hään paikkakunnan ripeätä kasvua. Tehtaat ovat laajentuneet, mutta ne sijaitsevat kuitenkin vanhoilla tutuilla paikoillaan. Sitä vastoin tänä aikana on syntynyt kokonaan uusia asustusalueita. Kymenrannan peltoaukealle aina metsäiselle rinteelle saakka on noussut toistasataa taloa käsittävä omakotialue. Samoin Kuusanniemeen on kasvanut kokonainen kauppalanosa. Pienempiä yhtenäisiä asutusalueita on monella muulla taholla ja yksinäisiä omakotitaloja melkein pä kaikkialla. Kun vielä mainitsemme kauppalan keskustan nopean syntymisen kauppalantalon ja kirkon seutuville, on vieraamme ihmettely täysin ymmärrettävä.

Tämä kaikki antaa Kuusankoskestamme erittäin myönteisen kuvan. Se kertoo säännöllisistä oloista, yritteliäisyydestä ja pyrkimyksestä asettaa koti keskeiseen asemaan. Mikään ei annakaan paikkakunnan sosiaalisesta ilmapiiristä vakuuttavampaa kuvaa kuin nämä sisukkaat ja määrätietoiset rakennuskamppailun tulokset. Voimme todella käyttää sanaa kamppailu, sillä kysymys on suurenmoisesta voimaponnistuksesta. Yksistään yhtiöläisten piirissä on vuodesta 1947 lähtien rakennettu valmiiksi tai asuttavaan kuntoon vuodenvaihteen tilaston mukaan 766 omakotitaloa ja 86 on rakenteilla. Nämä talot ovat tilavia, kolme neljä huonetta käsittäviä, huolellisesti rakennettuja ja monin nykyaikaisin mukavuuksin varustettuja. Kukin rakentaja on tahtonut painaa taloonsa oman tunnuksensa, mikä usein antaa omakotitalolle yksilöllisen leiman. Niin talo kuin pihamaa puutarhoineen kertoo herpautumattomasta harrastuksesta, koko perheen yhteisestä saavutuksesta.

Epäilemättä tämän hyvän tuloksen aikaansaamiseen on osaltaan vaikuttanut yhtiön tarjoama apu ja ohjaus. Omakotirakentajille on jaettu tontteja ja rakennustarvikkeista myönnetty alennuksia, hoidettu lainojen saantia, annettu rakennusohjeita ja kirjallista apua rakennustarpeiden ja lainhuutojen kuntoonsaattamiseksi. Käytännöllisesti katsoen kaikkien rakentajien askeleet ovat kulkeet tässä asiassa sosiaaliosaston kautta.

Yhtenä rakennustoimintaa kiihdyttävänä tekijänä on ollut tonttien jakaminen yhtiöläisille. Kuusankoskella on tähän mennessä annettu 313 tonttia ja jälleen tänä keväänä suoritetaan uusi tonttien jako.

Kauppalan asemakaavassa on valmistunut uusi omakotialue, joka sijaitsee Kymintehtaan puolella lähellä kansakoulua. Paikka on rauhallinen ja luonnonkaunis, mutta kuitenkin keskeinen ja hyvien liikenneyhteyksien varrella. Tälle uudelle omakotialueelle tullaan rakentamaan tiet sekä vesijohto- ja viemäriverkosto. Mikäli asemakaavakysymykset saadaan ratkaistuksi, tullaan myös Voikkalla litintien läheisyydestä jakamaan yhtiöläisille omakotitontteja.

Tonttien saamisen ehdot ovat entiset. Tontin hakijalta edellytetään vähintään viiden vuoden palvelusta yhtiössä, hänen tulee olla vakinainen yhtiöläinen ja iältään alle 50-vuotias. Myönteisenä seikkana asiaa ratkaistaessa on pidettävä sitä, että tontin hakija on jo varautunut tällaiseen suureen yritykseen ja säästännyt alkupääomaa edes niin paljon, että sillä saadaan ainakin sokkeli.

Uusi paperikone tarvitsee näin valtavan rakennuksen ympärilleen

Voikan uusi paperikonesali harjakorkeudessa

Vuosi sitten kerroimme lehdes-
sämme suuren uutisen. Yhtiön pääs-
tyä osalliseksi Kansainvälisen Jäl-
leenrakennuspankin maamme puun-
jalostusteollisuudelle myöntämästä
dollarilainasta päätettiin Voikkaalle
hankkia uusi suuri sanomalehtipa-
perikone. Sanoista ryhdyttiin viipy-
mättä tekoihin ja nyttemmin vuoden
uurastuksen jälkeen on jo paljon
työn tuloksia näkyvissä. 1930-luvun
puolivälissä tapahtuneen paperiteh-
taan laajennuksen jälkeen ei Voik-
kaalla ole rakennettu niin laajalla
rintamalla ja kiihkeässä tahdissa
kuin tällä hetkellä. Ja kaiken tämän
on saanut aikaan yksi paperikone.
Mutta se kyllä vastaakin useita pie-
nempiä koneita, sillä se tulee val-
mistamaan paperia vuodessa 70—80

Urakoitsijan vastaava rakennusmestari
Urho Lehmuksaari (oik.) ja
rakennusmestari Eero Kivinen

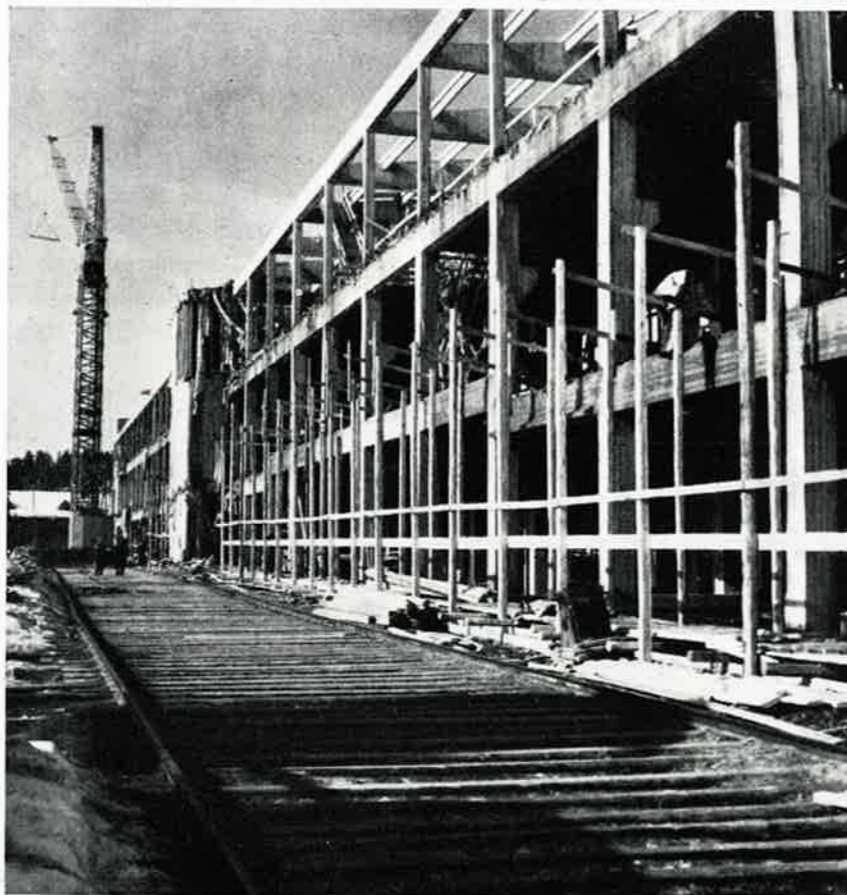
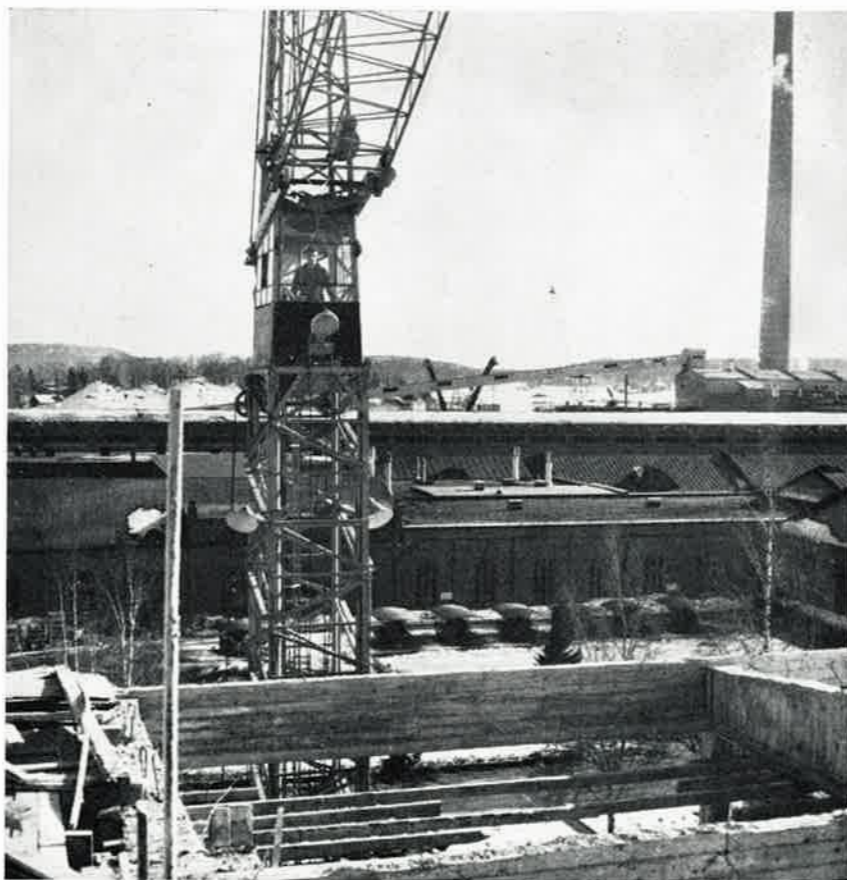
Rakentajien apuna on ollut
kaksi suurta torninosturia

miljoonaa kiloa. Tällainen kone on aikamoinen ahmatti ja tarvitsee viiralleen paljon massaa, höyryä silintereihinsä ja sähkövoimaa itseään käyttämään. Siksi täytyy laajentaa puuhiomoa, hankkia uusi suurteho-kattila ja parantaa voimansaantia. Tarvitaan myös uusia konttoritiloja ja asuntoja ja niin on samanaikaisesti jouduttu rakentamaan monessa kohteessa sekä tehdasalueella että sen ulkopuolella.

Harjannostajaisten makuun on Voikkaalla jo hyvinkin päästy. Ensin vietettiin kahden asuintalon harjauksia, sitten uuden konttorin ja kolmantena oli vuorossa höyryvoimalaitoksen sivurakennuksen harjannostajaisjuhla. Nytemmin on itse pääsankariakin jo juhlistu, sillä uusi paperikonesali ennätti harjakorkeutensa maaliskuun 12 päivänä.

Tärkeä välitavoite on siten saavutettu ja lyhyt katsaus rakennuksen tähänastisiin vaiheisiin on paikallaan. Urakoitsija Insinööritoimisto Alfred A. Palmberg Oy aloitti rakennustyön viime kesäkuun puolivälissä. Vaikka konehallin pohjakerros rakennetaan maanpäälliseksi, jouduttiin maamassoja siirtämään 11.000 m³ ja louhimaan kalliota 2.600 m³. Kaivinkoneiden rinnalle ilmestyi pian kaksi 'junttausraanaa', jotka jyskyttivät tulevan rakennuksen pohjaksi viitisensataa teräsbetonipaalua. Pisimmät paalut olivat 7,5 metrin mittaisia keskipituuksien ollessa 5,45 metriä. Paalutus ja louhinta saatiin suoritetuksi elokuun puoliväliin mennessä, minkä jälkeen alkoi perustusten valu ja runsas kuukausi myöhemmin päästiin teräsbetonisen rungon tekemiseen.

Koko talven kestäneen aherruksen tuloksena rakennuksen runko on nyttemmin kuoriutunut lämpövai-

Paperikonesalin komeata pilaristoa

Harjannostajaisväki kuuntelemassa isännöitsijä Curt Cedercreutzin puhetta

Alla: Työntekijöiden kiitokset esitti luottamusmies Vilho Turunen

pastaan ja on kaikessa komeudessaan ohikulkijoiden ihmeteltävänä — ja tekisi mieli sanoa — myös ihailtavana. Jo mitat ovat kunnioitusta herättäviä: pituus 180 m, leveys 24—28 m ja korkeus 15 m. Runkorakennelma itsessään on arkkitehtonisen kaunis, rytmikkään jäntevä, mutta samalla suorastaan siro. Rakennustekniikka on viime aikoina suuresti edistynyt ja kevyemmin rakentein päästään yhtä varmoihin tuloksiin kuin aikaisemmin massiivisemmilla mitoilla.

Rakennuksen runko on helposti jäsenneltävissä. Se muodostuu nimittäin viidestä monoliitista, joiden välissä on kapeat liikkumasaumat. Kukin monoliitti taas muodostuu kehäväleistä, jotka ovat kuuden metrin päässä toisistaan. Näin ollen rungossa on kaikkiaan 30 kehäväliä. Rakennuksen runko on kokonaisuudessaan valettu paikallisvaluna, mutta silti varsin 'tehdasmaisesti'. Siitä ovat pitäneet huolen kaksi suurta torninosturia, jotka kulkevat rakennuksen kummallakin sivustalla leveätä kiskoraideparia myöten. Suuresta koostaan huolimatta nämä nosturit ovat erittäin liikkumiskykyisiä, sillä noston ja kiskojen suuntaisen liikkeen lisäksi ne kykenevät pyörähtämään ja muuttamaan puomin asentoa. Niiden avulla on suoritettukin kaikki laudoituksessa ja betoninvalussa tarvittavien kuormien siirrot, samoin kuin väli- ja vesikattoelementtien nostaminen paikoilleen. Nämä valettiin jo viime kesänä rakennustyömaalla.

Rakennusten harjannostajaisvaiheessa on tapana mainita muutamia lukuja, jotka varsinkin ammattiväelle kertovat rakennuksen suuruudesta. Tässä tapauksessa on laudoitusta tarvittu 34.000 m² eli lähes 3,5 hehtaaria. Betonia on käytetty

5.300 m³ ja terästä 500 tonnia. Huomion arvoinen luku on myös työntekijöiden määrä. Urakoitsijalla oli yksistään tällä rakennustyömaalla viime syyskesällä yli 200 työntekijää vahvuuden vakiintuessa sittemmin keskimäärin noin 130:ksi. Suurin osa rakennusväestä on Kuusankoskelta, minkä lisäksi moni lähipitäjälinen on saanut työtä tältä työmaalta.

Harjannostajaislaisuudessa Kuusankosken tehtaiden isännöitsijä Curt Cedercreutz toivotti rakennusväen ja muut läsnäolijat tervetulleiksi ja esitti yhtiön puolesta parhaat kiitokset rakentajille ja muille asianomaisille. Hän selosti lähemmin tähänastisia rakennusvaiheita ja mainitsi, että rakennuksen on piirtänyt arkkitehti Arne Helander, luku- ja laskelmat suorittanut insinööri Eino Puranen ja rakennuksen mitoittanut yhtiön teknillisen osaston piirustuskonttori. Puhuja kertoi myös rakennukseen sijoitettavasta suuresta paperikoneesta, PK I:stä.

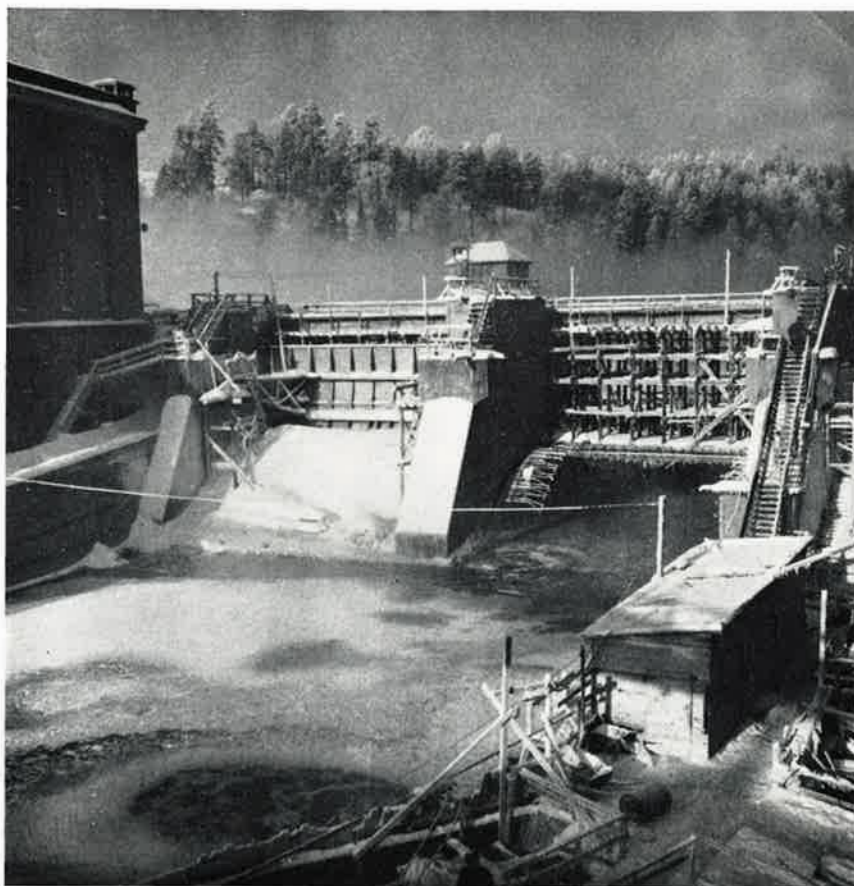
Insinööritoimisto Alfred A. Palmberg Oy:n puolesta kiitti Kymin Oy:tä sekä työntekijöitä työmaan vastaava rakennusmestari Urho Lehmuksaari. Työntekijöiden kiitokset esitti luottamusmies, kirvesmies Vilho Turunen.

Voikankosken säännöstelypato

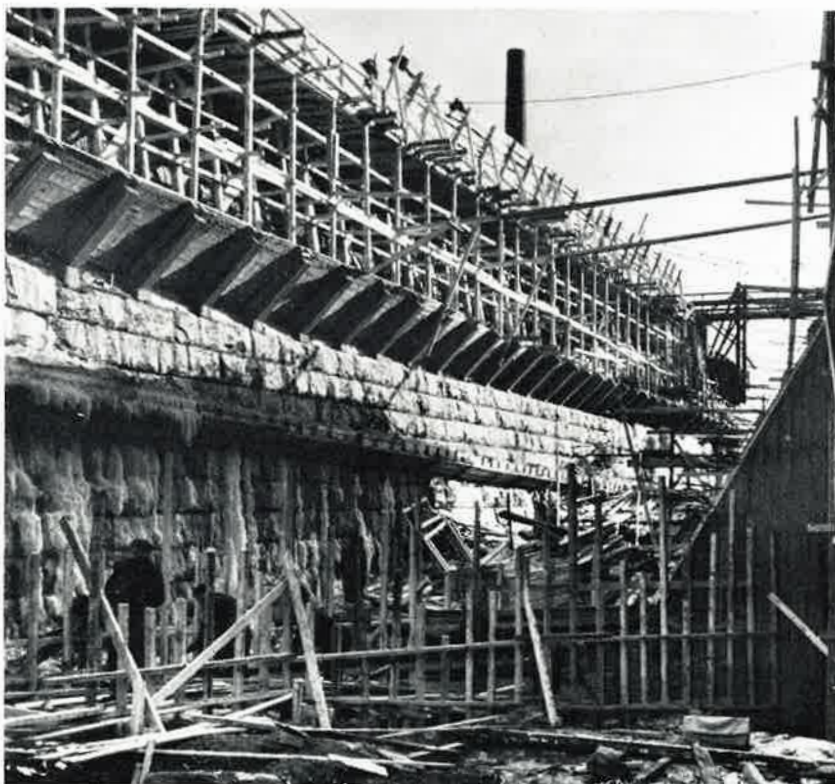
Voikankosken patorakennuksella katsojaa kohtaa vähintään yhtä vaikuttava näky kuin paperitehtaan uuden konehallin betonirungon ääressä. Täälläkin ovat rakennusaineina teräs ja betoni, mutta rakennelmat ovat konehallin siroon pilaristoon verrattuna mahtavan massiivisia. Vaikuttavuutta tehostavat parruista tehdyt rakennustelineet, työpadot ja raskaiden kaivinkoneiden sekä trukkien painon kestävät työsilat.

Tällainen patotyö on monin verroin työläämpi tehtävä kuin rakennuksen pystyttäminen. On pureuttava lujasti kosken pohjakallioon, pidettävä työpatojen ja pumpujen avulla työkohde vapaana vedestä ja työskenneltävä myös veden alla. Tarvitaan monenlaisia ammattimiehiä: kokenut työnjohto, porareita, latureita, 'rusnareita', laudoittajia, raudoittajia, betonimiehiä, koneiden käyttäjiä ja sukeltajia.

Käydessämme eräänä huuruisena pakkaspäivänä patorakennuksella oli parhaillaan menossa padon neljännen pilarin valu ja pilariin liitty-

Huurteisen pakkaspäivän tunnelmia
Voikan koskityömaalla

Tulevan nippu-uittokanavan
pohjassa työskennellään

Padonrakentajia:
Ylhäällä oikealla rakennusmestarit
Reino Salomaa ja Petter Laukkanen
ja alakuvassa
kirvesmies Tauno Kotirannan
vahvatekoinen rakennusporukka

Betonimiesten kottikärryissä
on nykyisin kokoa ja näköä

vän nippu-uittokanavan muurin
laudoitus. Sattui siinä sopivasti ka-
meramme ensimmäiseksi kohteeksi
kahvitauolta palanneen kirvesmies
Tauno Kotirannan toistakymmentä
miestä käsittävä kirvesmiesporukka.
Harteikasta joukkoa nämä kosken
valloittajat, käteviä, ahkeria ja ai-
kaansaapia, kuulun suomalaisen
kirvesmiehen perikuvia. Hetkisen
siinä viivähtivät kuvattavanamme,
muutaman sukkeluuden ennättivät

heittää ja sitten hävisivät telineiden
sokkeloihin jatkamaan. Muutamat
panivat suojakypärän päähänsä ja
pujottautuivat ahtaasta aukosta va-
lulvaiheessa olevaan pilarin valu-
muottiin. Siellä kypärä olikin tar-
peen, se oli saatu jo käytännössäkin
kokea. Telineille unohtunut sorkka-
rauta oli nimittäin betoninvalun tä-
rinässä pudonnut ja osunut alhaalla
työskentelevän miehen päähän. Mut-
ta eihän siinä kummemmin käynyt,

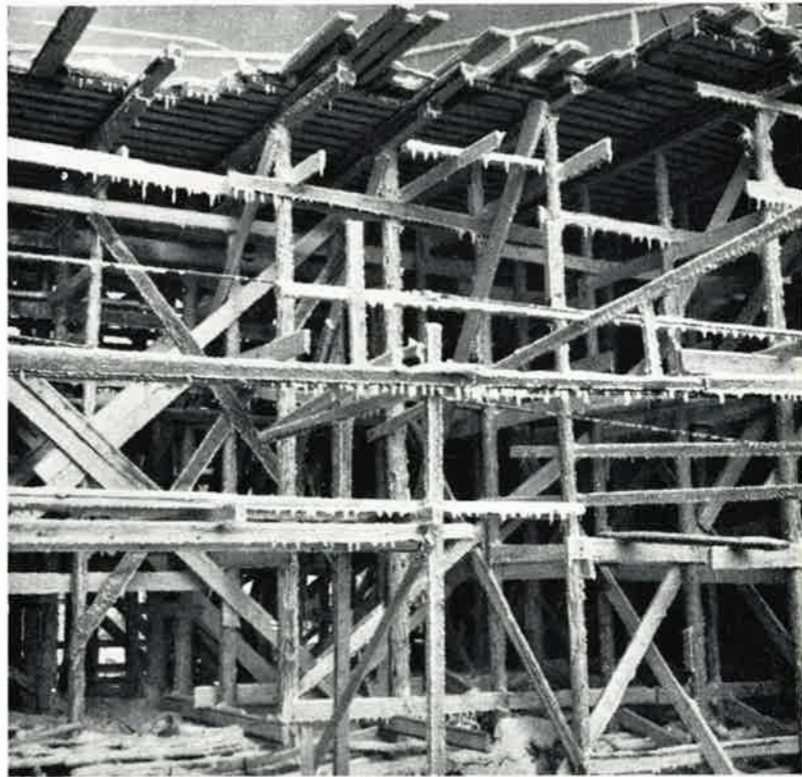

iskun kestävä kypärä kun oli iskun vastaanottajana.

Rivakasti tuntui työ sujuvan. Muutaman minuutin väliajoin ajoi "Muir Hill" täydessä lastissa betoni-asemalta työsiltaa myöten valupaikalle ja tyhjensi kuormansa pistolaatikkoon, josta miehet lapioivat sen valuputkiin. Joka puolelta kuului vasaran naputusta laudoittajien iskiessä aina naulan kantaan, vaikka miehet työskentelivät epämukavan ahtaissa paikoissa.

Kuten muistettaneen, oli tällä työmaalla aluksi jossakin määrin työllisyystyömaan luonne. Kun padon rakentaminen syksyllä 1958 aloitettiin, tarjoutui siten työpaikka monille kesälomittajille ja jonkin verran tuotanto-osastojenkin miehiä oli sijoitettava tälle työmaalle, koska

Tämä rakennelma on vain työsilta, mutta kyllin kaunis kuvattavaksi

Kirvesmies Onni Gröndahl laskeutumassa kypärä päässään valumuottiin

kaikilla ei tuotannonrajoituksista johtuen ollut silloin oman ammattialansa työtä. Sittemmin tämä vaihe on sivuutettu ja töitä tehdään nykyisin yksinomaan Kymintehtaan rakennusosaston omin voimin.

Edellisen talven aikana valettiin padon kolme pilaria ja siten syntyi kaksi tulva-aukkoa. Kesän aikana oli patotyömaalla melko hiljaista, joskaan töitä ei kokonaan keskeytetty. Betoninen uittokouru saatiin valmiiksi ja selluloosatehtaan pää-

viemäristäkin valmistui jo montakymmentä metriä. Kahden aukon yli rakennettiin ylikulkusilta. Kuluneen talven aikana, jolloin on työskennelty n. 120 miehen voimalla, on syntynyt neljäs pilari ja kolmas tulva-aukko. Nippu-uittoltaan perustuksia on louhittu ja kanavan kosken puoleisen muurin valu suoritettu. Kevään kynnyksellä tulee valetuksi vielä viideskin pilari ja siten pato ulottuu voimalaitoksen puolelta puuhiomon kanavan tukimuuriin saakka. Viimeksi mainittu on vahvistettu uppobetonilla, kuten nykyisin vedenalaista valua nimitetään. Tähän mennessä on betonia käytetty jo 6.000 m³.

Patoa rakennettaessa määräytyy aikataulu kevättulvien mukaan. Liialle vedelle on varattava esteetön pääsy. Tänä keväänä tulee ylimääräisen veden juoksutus tapahtumaan uuden padon ensimmäisen ja kolmannen aukon kautta, kun sen sijaan toinen aukko eristetään ja sen kynnyks valetaan.

Tämä merkitsee sitä, että uusi pato, vaikka se ei olekaan vielä aivan valmis, ottaa suorittaakseen sille kuuluvan tehtävänsä. Voikankosken ulkonäkö muuttuu jo tänä keväänä aivan ratkaisevasti. Kosken uoma padon yläpuolella täyttyy ja koskelle tunnusomainen pitkä kanjooni siirtyy muistojen joukkoon. Myös uusi uittokouru avouittoa varten otetaan käyttöön ja siten uittopuut siirtyvät kosken ohi uutta tietä myöten.

Uiton järjestämiseksi on jouduttu rakentamaan puoli kilometriä uutta syväpuomia. Tämä 'puomiverstas' on sijainnut Saukkolanvirran yläpäässä, jossa jälle on kevättalven kuluessa syntynyt valtaisa määrä rakennelmia. Mielenkiintoisin niistä on 80 metrin pituinen tanakkatekoinen ja raudoilla vahvistettu kääntyvä syväpuomi, joka tullaan uittamaan Voikankosken niskaan. Tämän puomin avulla ohjataan avouitto ja nippu-uitto kumpikin omalle väylälleen.

Tässä esittäytyy Voikan tehtaan uusi konttorirakennus

Konttoripäällikkö, varatuomari
Aunis K. Kantonen
uudessa työhuoneessaan

Uusi talo - vanha henki

'Iso Konttori' — kas siinä rakennus, jonka kaikki voikkaalaiset tietävät ja tuntevat. Nousevan tehdasyhdyskunnan alkuaikoina se oli koko paikkakunnan hallinnollinen keskus ja myöhemminkin se on näytellyt niin Voikan tehtaan kuin kylän asioissa tärkeätä osaa. Iso Konttori

ja Konttorinmäki ovat painuneet mieliin myös keskeisinä paikkaminä. Niillä kohdin kylä ja tehdas kohtaavat toisensa. Siinä nämä kaksi osapuolta ovat kuin solmitut toisiinsa.

Elfvingin aikuinen tehtaan itsensä rakentama asutusalue on onnistunut

Virkaheitoksi joutunut
'Iso Konttori'

näihin saakka säilymään melkein entisellään. Voikan suuri palokaan yli neljännesvuosisata sitten ei ulottanut hävitystään näihin puisiin rakennuksiin. Vasta parhaillaan menossa olevan tehtaan laajentamisen yhteydessä Tehtaantien varrella sijaitseva talorivi on jäänyt tehtaan jalkoihin. Iso Konttori on kylläkin säilynyt pahimmalta, nimittäin purkamiselta, mutta kunnianarvoisan tehtävänsä se on tässä kiihkeässä uudistusten mylläkeässä joutunut

luovuttamaan uudelle tulokkaalle. Tehtaantien varteen paloaseman ja uuden tehdashallin väliin on yhtäkkiä kohonnut tyylikäs tiilirakennus, johon konttori on muuttanut. Näin on vanha Iso Konttori joutunut virkaheiteksi.

Vanhus ei varmaan pane sitä pahakseen, sillä talo on jo aikansa palvellut konttorina ja vaatimusten kasvaessa osoittautunut epäkäytännölliseksi. Konttoriin mentiin viidestä ulko-ovesta ja siitä huolimatta jouduttiin talossa asioitaessa usein kulkemaan toisten huoneiden läpi. Korjauksista huolimatta ei vanhasta saatu enää nykyaikaista konttorihuoneistoa.

Eräänä tammikuuisena päivänä jätettiin sitten nämä kotoiset mutta myös aika vetoiset nurkat ja siirryttiin uuteen rakennukseen. Mukaan otettiin kortistot, tilikirjat ja muut tärkeät paperit, ja vanhan kaluston joukossa oli myös paljon käyttökelpoista ja tarkoituksenmukaista. Kun lisäksi uuteen konttoriin kelpuutetut kalusteet kunnostettiin, puhdistettiin ja kiilloitettiin ja täydennykseksi hankittiin uutta, on yleisvaikutelma mitä edullisin, samalla kertaa asiallinen ja viihtyisä.

Erästä tärkeätä asiaa ei muutossa myöskään unohdettu. Mukaan otettiin hyvä ja kodikas yhteishenki,

mikä oli vallinnut vanhassa paikassa. Tämän saatoimme todeta vieraillessamme eräänä päivänä uudessa konttorissa ja tutustuessamme taloon konttoripäällikön, varatuomari Aunis K. Kantosen opastamana. Ei ollut häivähdystäkään turhantärkeydestä eikä ylpistymisestä, vaikka työskenneltiinkin uutuuttaan hohtavissa suojissa ja uusasiallisten työpöytien ääressä. Yhtä luontevasti ja ystävällisesti kuin vanhassa konttorissa kohdeltiin asiakkaita, joita talossa näytti käyvän runsaasti.

Jokunen hieman oudosti ensi kerata taloon tullessaan. Täytyi painaa nappia, ennen kuin oven summeri ilmoitti sen avautuvan tulijalle. Sitteen kaikki selvisikin itsestään. Alaaulassa asiakas sai ystävällisen opastuksen ja jos hän ei päässyt heti haluamansa henkilön puheille, sopi istahtaa valoisan hallin sohvalle. Vanhan konttorin sokkeloisuuden tilalla on nyt selväpiirteinen järjestys. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat kassa, huoltokonttori ja asunto- sekä talousosastot, toisessa kerroksessa työnhaku, rahtitarkastus, palkkakeskus ja sosiaaliosasto, kaikki omissa huoneissaan.

— Hyvä konttorirakennus tämä on ja on tähän jo kotiutunutkin, kertoi huoltokonttorin virkailija rva Saimi Pirttilä. Hänelle vanha konttori oli tullut jo toiseksi kodiksi,

sillä hän tuli sinne töihin v. 1918. Siihen aikaan ja vielä vuosia jälkeenpäinkin haettiin posti hevosella Harjun asemalta. Kaikki oli niin monin verroin yksinkertaisempaa kuin nykyisin. Nyt eletään huoltokonttorisakin koneiden aikakautta. Hän esitteli meille monimutkaisen konttorikoneen, jonka avulla hän suorittaa asiaankuuluvat merkinnät huoltokonttorin asiakkaiden tilikortteihin. Rva Pirttilä on työskennellyt huoltokonttorin puolella kaksikymmentä vuotta ja muodostanut huoltokonttorin käyttäjistä oman käsityksensä. Ihmiset ovat hänen mielestään mukavia ja heitä on helppo palvella. Yleensä ihmiset ovat tyytyväisiä, että heillä on huoltokonttorissa oma tili. Monet maksut tuntuivat heistä muutoin paljon ikävämiltä ja aiheuttaisivat ylimääräistä vaivaa. Parhaan puolensa huoltokonttori paljastaa silloin, kun asianomaisen tilille on karttunut säästöä ja huoltokonttorilla on mahdollisuus tiukan paikan tullen ojentaa auttava kätensä.

Konttorin toiseen kerrokseen nouseaan komeita, valoisia portaita

Pesunkestäviä voikkaalaisia: huoltokonttorin hoitaja Saimi Pirttilä (oik.), rahtikirjojen tarkastaja Viktor Kauppi ja työnhakutoimiston hoitaja O. L. Bäckman sekä hänen apulaisensa Martta Naukkarinen.

myöten. Konttorihuoneet sijaitsevat käytävän kahden puolen. Käväisemme ensin työnhakutoimistossa. Sen kortistoihin on kirjoitettu lyhyet 'elämäkerrat' kaikista Voikan tehtaan palveluksessa olevista — eikä ainoastaan tämänkertaisesta yhtiöläispolvesta vaan myös aikaisemmista ikäluokista. Täällä jos missään voi jälleen todeta, miten ihminen tulee nykyisin kirkonkirjojen ja veroluetteloiden ohella monella muulla tavoin kortitetuksi.

Nti Aino Kukkola kirjaamassa Olivettillaan tililistoja

Ylinnä: Palkkakeskuksessa työtunnit ja urakat muutetaan markkoiksi

Konttorilaiset kokoontuneena uuden talon komeaan portaikkoon

Saimme kaksi asiantuntijaa haastateltavaksemme. Työnhakutoimiston hoitaja O. L. Bäckman — vanhoja paikkakuntalaisia muuten — on hoitanut tätä tehtävää vuodesta 1948, jolloin työhönotto keskitettiin entistä enemmän työnhakukonttoriin. Hänen apulaisensa neiti Martta Naukkarinen on ollut työnhakukonttorissa sen perustamisesta vuodesta 1918 alkaen, joten monta yhtiöläistä on hänen kauttaan kulkenut. Aikaisemmin työnhakutoimistolla ei ollut kuitenkaan sellaista asemaa kuin nykyisin, sillä osastot ottivat usein itse työntekijät ja työnhakutoimisto sai toimia vain jonkinlaisena kirjaa-

mona. Saattoi käydä niinkin, että mies tuli osaston lähettämänä työnhakukonttoriin ja tokaisi neiti Naukkariselle, että alahan kirjoitella niitä korttiloita. Silloin otettiin tiukan paikan tullen miehiä 'laidasta laitaa', sillä miehen laadullisiin ominaisuuksiin ei vuosikymmeniä sitten kiinnitetty sellaista huomiota kuin nykyisin. Joukossa oli rauhatonta ja muutteluvaa ainesta, ja sen johdosta vaihto oli huomattavasti vilkkaampaa kuin nykyisin. Alkuaikoina ei käyty lääkärissäkään, joten siinäkin suhteessa työhönotto oli mutkatonta. Nykyisin sen sijaan tapahtuu kaikki tarkkojen sääntöjen mukaan.

Osastot ilmoittavat työvoimatarpeensa ja työnhaku suorittaa työntekijöiden työnvälityksen. Kun asiasta on alustavasti sovittu, käy asianomainen tehtaanlääkärin vastaanotolla ja lääkärin lausunnon perusteella tapahtuu sitten lopullinen 'kaupanvahvistus' asianomaisella työosastolla, joka ilmoittaa päätöksestään työnhakutoimistoon.

Edellä viittasimme jo laadullisiin ominaisuuksiin. Kun on kysymys jostakin tarkoin määrätystä ammatitöystä, on ensimmäinen edellytys tietenkin se, että mies hallitsee tämän ammatin. Koulutiedot, aikaisemmat todistukset ja edellisten

työnantajain lausunnot painavat tietysti vaa'assa paljon. Työnhakutoimiston virkailijat ovat kehittyneet tarkoin ihmistuntijoiksi. Useinkin he jo päältä päin pystyvät arvaamaan, onko kysymyksessä metalli-, paperi-, kirvesmies tai joku muu ammattimies. Paikkakuntalaiset he tuntevat ennestään ja onpa tuttuja kauempaakin. Milloin tulija on kaukaa, saattaa murre paljastaa melko tarkoin kotipaikan. Yleensä töihin pyrkijät ovat kunnon väkeä, hyvin puettuja ja hyväkäytöksiä. Useasti onkin kysymyksessä paikanvaihto ja asiasta on jo ennakolta käyty neuvottelemassa. Erityisesti haastateltavamme lausuivat kiittäviä sanoja nuorista sotaväen käyneistä miehistä. Heidän esiintymisensä on kohdeltiasta, reipasta ja asiallista. Viime aikoina Voikan työnhakutoimistossa on ollut tavallista vilkkaampaa, sillä paperitehtaan kaikkien paperikoneiden käyntiin lähteminen ja karbiditehtaan käynnistäminen samoin kuin vilkas rakennustoiminta on tarjonnut monelle uudelle miehelle työtä.

Myös palkkakeskuksessa viedään miehet ja naiset kirjoihin. Tämän osaston toiminnasta saadaan kaksi kertaa kuukaudessa — viikkomiehet kerran viikossa — näkyvä todistus: palkkapussi pitkinä tilinauhoineen ja muine tervetulleine sisältöineen. Palkanlaskijat ahertavat suuressa valoisassa työsalissa apunaan sähkökäyttöisiä laskukoneita ja muita työtä helpottavia konttorikoneita.

Olimme kiertokäyntimme aikana nähneet pelkkiä tyytyväisiä kasvoja, ja tyytyväisyys uhosi myös talon isännän, konttoripäällikkö Kantosen olemuksesta. Ja tähän onkin täysisyys. Työ varta vasten konttoritehtäviin suunnitelluissa tiloissa sujuu vaivattomasti ja yhtiöläisillä on mieluisaa käydä asioimassa tällaisessa asiantuntemuksella suunnitellussa konttorissa. Iso Konttori on saanut arvoisensa seuraajan.

Kolmenkymmenen vuoden takaa

Joku hyvä ihminen on huolehtinut siitä, että yhä saan tänne Helsinkiin Kymi-Yhtymä-lehden. Kiitos siitä. Olen lukenut sen joka kerta kanteesta kanteen. Viime numerossa pyysähtyi katseeni kuvaan "Klooritehtaan rakennusryhmä kuvattuna Ekholmin sillalta". Uusi silta, uudet rakennukset. Muistini silmien eteen aukenee elävänä vanha klooritehdas, joka lähellä kapeaa siltaa Kuusaan saarella kohosi vastapäätä pientä konttoriani. Se oli yhtiön ensimmäisen sosiaalipäällikön, huoltotarkastajaksi, joskus myös 'tapaturmaenkeliksi' mainitun konttori Kuusaan paperisalin nurkkauksessa.

Onko siitä jo 30 vuotta! Todella, tänä keväänä tasan 30 vuotta sitten saapui 27-vuotias Columbia-yliopistossa New Yorkissa vastaleivottu sosiaalityöntekijä Kymin Osakeyhtiöön alkamaan nuoruuden innolla ja uskolla tehtaan sosiaalipäällikön uutta tointa. Uranuurtajan tehtävään olin liian nuori ja kokematon, mutta olihan siellä tirehtöörin Polin ja Bonsdorff ja von Troil, jotka neuvoivat mistä päästä alkaa. Ja nuoret insinöörit tehtaalla ja Elli Tavastila ja Mimmi Wulff, opettajat ammatikoulussa sekä sittemmin eri tehdasosastoille perustetut turvallisuustoimikunnat mestareineen ja työntekijöineen, jotka tukivat työtäni.

Tapaturmasuojelun järjestäminen olikin päätehtäväni tehdastarkastuksineen, työolosuhteiden korjauksineen, ensiapukursseineen ja suoje-luvalistusesityksineen. Mutta paljon liittyi työhön muutakin erilaisten valitusten vastaanotosta, eläkeläisten kysymyksistä ja asuntotarkastuksista naistyöntekijäin ensimmäisten työhaalarien ompelukurssiin, kotitalouskurssiin, voimistelukerhoihin ja viikonloppuretkelyihin, jopa työntekijäin lastenkin vapaa-aikajärjestelyihin asti. Juuri monipuolisuutensa ja ihmisenläheisyytensä sekä uutuusluonteensa vuoksi tämä työ kerrassaan tenhosi tekijänsä ja nieli mukaansa. Siinä oli sitä paitsi eräs tärkeä piirre, jonka ensimmäinen esimieheni vuorineuvos Ahlman sanoi minulle vastaukseksi, kun ensimmäisenä työpäivänäni kysyin häneltä, mikä tehtäväni oikeastaan on:

"Olla yhdyslenkkinä ja sillanrakentajana työnantajan ja työntekijän välillä." Sillanrakentaja, jollain tavoin tuo ajatus on seurannut minua siitä asti kautta elämäni eri vaiheiden.

Olen kiitollinen siitä lähikuvasta, jonka noina vuosina sain tehtaan-insinööristä, tehtaanmestarista ja tehtaantyöntekijästä. Kun nyt ajattelen suomalaista työmiestä, ajattelen aina jotakin turvallisuuskomiteani jäsentä. Ehkä he ovat kuolleet, ehkä heidän kaltaisiaan ei enää olekaan. On, varmaan on. Uskoni suomalaisen työmieheen on säilynyt noilta ajoilta, jolloin hänen kanssaan yhdessä taistelimme tehtaan tapaturmapaholaista vastaan, kun yhdessä suunnittelimme hiihtokilpailuja tai pohdimme konttorissani oikeudenmukaisuuden käsitettä taikka keskustelimme hänen kodissaan elämän tarkoituksesta.

Niiltä ajoilta on myös uskoni tehdasyhdyskunnan nuorisoon. En unohda milloinkaan pesäpalloryhmääni — se taisi olla maan ensimmäinen naisten pesäpallojoukkue — enkä ensimmäisiä hiihtokurssilaisia. Nykyiset tuttavani eivät oikein usko, että kerran todella olin urheiluhajajakin, eivät ainakaan ne, jotka tänä talvena kansanhihdossa seurasivat kuperkeikkojani. 30 vuotta sitten! Silloiset pienet kerhotyötöni ovat kasvaneet ulos ensimmäisestä urheilupuvustaan, jonka yhdessä ompelimme. He ovat ehkä äitejä, hyvänen aika, heidän voivat olla jo isoäitejä.

Siivooja-Miinakaan ei enää lakaise Mustallavuorella. Aatu ei avaa suurta tehtaanporttia. Eikä Mustalais-Arvo, kuuromykkä, tule näyttämään haavaa sormessaan. Mutta sydämessäni he elävät kaikki yhä, sillä en ole antanut millekään työle sen jälkeen niin ehjänä, niin lämpimänä ja niin pyyteettömänä sydäntäni. Kaikille, jotka Kymi-yhtiössä vielä muistavat minut, lähetän sydämellisen tervehdyksen 30 vuoden takaa.

Margit Borg-Sundén

Kiireelliset
piirustustehtävät
voidaan suorittaa
korjauspajan
konttorissa

Ylimestari
J. Volotinen
antamassa
työtehtävää
laakaporaaja
Rauni Rihulle

Voikan korjauspajan uusi konttori

Mestarikonttorin perinteellisenä tyyppinä on totuttu pitämään lasiseinäistä koppia jossakin tehdassalin nurkkauksessa. Tällä järjestelyllä on varsinkin ennen vanhaan ollut omat hyvät puolensa ja eräissä tapauksissa se pätee yhä edelleen. Mutta saat-
taa käydä niinkin kuin Voikan korjauspajan suuressa koneistamohallissa. Töiden lisääntymisen ja henkilökunnan kasvun johdosta vanhat mestarikopit kävivät siinä määrin ahtaiksi, ettei jokaisella mestarilla ollut edes omaa työpöytää käytettä-

vissä. Ja koska hallista ei voitu val-
lata uutta konttoritilaa, päädyttiin
asian korjaamiseksi aivan toisenlai-
seen ratkaisuun.

Vanhat konttoritilat luovutettiin
uusille sorveille ja koneistamohallin
sekä pajan väliseen pihasyvennyk-
seen rakennettiin 2-kerroksinen kor-
jauspajan konttori, tilavuudeltaan
lähes 600 m³. Uusi konttori on aivan
korjauspajan tuntumassa, joten si-
jainnin kannalta ei menetetty mi-
tään. Voittopuolelle kertyi sen sijaan
paljon pisteitä. Voitiin suorittaa tar-

peellinen keskitys ja ennen kaikkea
saatiin riittävästi tilaa. Alakerrassa
on kahden puolen käytävää valoisia
ja ajanmukaisia konttorihuoneita,
joista käsin korjauspajan ylimestari,
suuren hallin, levy- ja putkipajan
sekä tehdasosastojen korjausmesta-
rit hoitavat tärkeitä tehtäviensä.
Konttorin keskus on myös sijoitet-
tu tähän kerrokseen. Toisessa ker-
roksessa on korjauspajan insinööri-
llä työpöytänsä. Siellä on myös
kokousnurkkaus ja ikkunaseinustal-
la kaksi piirustuslautaa. Kiireisten
korjaustöiden aikana saattaa ilmetä
tapauksia, joissa ei ajan niukkuu-
den takia voida turvautua piirustus-
konttorin apuun, vaan työtä varten
tarvittavan piirustuksen on synnyt-
tävä korjauspajan oman piirustus-
laudan ääressä.

Osastopäällikkö Sven Lönegren pitämäs-
sä neuvottelua, vas. dipl.ins. Matti
Sampolahti ja oik. mestarit Alpo Vilen
sekä Martti Kalso

Insinööri ja mestarit ovat tyyty-
väisiä uuteen konttoriinsa. Heidän
työnsähän on kyllä paljon liikkeel-
lä olemista ja työkohteissa käymis-
tä, mutta välillä on tarpeen myös
työpöydän ääressä syventyä tehtä-
viin, tutkia piirustuksia ja tehdä
ratkaisuja. Uuden konttorin ajan-
mukaisissa suojissa tähän tarjoutuu
mainio tilaisuus.

Tyttöjen ammattikoulu jatkaa toimintaansa 1-vuotisena kotitalousosastona

Lehdessämme on viime aikoina useaan otteeseen kerrottu yhtiömme ammattikoulusta. Tähän on ollut aihettakin, sillä tämä vanha ja arvossapidetty koulumme on melkoisesti muuttanut luonnettaan. Poikien valmistavasta ammattikoulusta on tullut erikoisalan ammattikoulu teollisuutemme tarpeita vastaavine linjakokoineen, minkä lisäksi ohjelmaan on liitetty tuotanto-osastoilla työskentelevien ammattimiesten koulutuksen täydentäminen erityisten työteknillisten kurssien avulla sekä mestarikoulutus. Koulun antama ammatillinen kasvatus poikien ja miesten kohdalta on siten huomattavasti laajentunut ja tehostunut.

Viimeiseksi tässä uudistusten sarjassa on jäänyt tyttöjen opetussuunnitelman uusiminen muuttuneita olosuhteita vastaavaksi. Asiaa ei ole suinkaan pidetty toisarvoisena, vaan muutos on vasta nyt tullut ajankohdaiseksi. Aikaisemmin tytöt kävivät ennen ammattikouluun tuloaan seitsemän vuotta kansakoulua, joten ensimmäinen oppivuosi ammattikoulussa kului vielä oppivelvollisuuden suorittamiseen. Viime syksystä lähtien aloitti Kuusankoskella toimintansa tyttöjen 2-vuotinen kansalaiskoulu ja tämän takia tyttöjen ammattikoulu ei tänä lukuvuotena saanutkaan uusia oppilaita, joten koulussa on ollut toiminnassa ainoastaan vanhan opetussuunnitelman mukainen toinen luokka.

Tänä siirtymä kautena on laadittu uusi opetusohjelma, jonka mukaan tyttöjen ammattikoulutus jatkuu ensi syksystä lähtien. Uutta ohjelmaa suunniteltaessa on haluttu säilyttää opetuksen sisältö periaatteessa entisellään. Koulun tarkoituksena on edelleen valmistaa nuoria tyt-

töjä heidän tulevaan tehtäväänsä perheenemäntinä ja -äiteinä antamalla heille tietopuolista ja käytännöllistä opetusta kaikissa kodissa esiintyvissä tehtävissä.

Koska oppivelvollisuus tulee suoritetuksi loppuun kansalaiskoulussa, jää ammattikouluun tulo kokonaan oppilaiden vapaaehtoisuuden varaan. Osittain tästä johtuen kurssi muutetaan yksivuotiseksi nykyisen kahden asemasta. Lukuvuosi pitenee kuitenkin 220-päiväiseksi syysluku-kauden alkaessa elokuun puolivälissä ja koulun päättyessä tavalliseen tapaan toukokuun lopussa.

Oppilaat tulevat siten kouluun vuoden varttuneempina kuin tähän saakka. He ovat myös kansalaiskoulussa saaneet opetusta vastaavanlaisissa aineissa. Ammattikoulun tyttöjen opetusohjelma rakentuukin tälle tietomäärälle eikä suinkaan muodostu vanhan kertaukseksi. Kun oppilaat ovat lisäksi vuoden vanhempia kuin tähän saakka, ennätetään vuoden puitteissa oppia paljon kotitalouteen liittyviä aineita.

Opetusohjelma saakin jo siinä määrin aikuiskasvatuksen luonteen, että oppilaisiksi voidaan hyväksyä myös vanhempia neitosia, esimerkiksi oppikoulua käyneitä. Kun kurssi on kaiken lisäksi ilmainen, tarjoutuu paikkakunnan tytöille ja neitosille mitä edullisin tilaisuus pätevä koulutuksen saamiseen kaikissa kodinhoitoon ja kotitalouteen liittyvissä aineissa. Tällaisen kurssin suorittaminen lasketaan myös ansioksi pyrittäessä esimerkiksi varsinaisiin ammattikouluihin tai sairaan- ja lastenhoitoaloille. Kouluun otetaan vuosittain pyrkijöiden määrästä riippuen 48—64 oppilasta, jotka jaetaan kolmeen tai neljään luokkaan.

Koska oppimäärä lyhenee yksivuotiseksi, ei ole katsottu tarpeelliseksi pitää tyttöjen puolta erillisenä ammattikouluna, vaan se liitetään poikien ammattikouluun erillisenä kotitalousosastona.

Koulun oppiaineet jakautuvat yleisiin ja ammattiaiaineisiin sekä ammattityöhön. Yleisiä aineita on vain yksi viikkotunti laulua ja samoin yksi tunti liikuntakasvatusta. Ammattiaiaineita ovat perhekasvatus, kodin taloudenhoito, terveyst- ja sairashoito-oppi, ainesoppi, ravinto- ja ruokatavaraoppi, ruoanvalmistusoppi, asunto- ja kodinhoito-oppi, lastenhoito-oppi ja ompeluoppi. Näiden aineiden opettamiseen varataan yhteensä kahdeksan viikkotuntia.

Ammattityön opettamiseen käytetään yhteensä 28 viikkotuntia, josta ruokatalouden opettamiseen 13 tuntia. Ruokatalouden opetuksen tavoitteena on, että oppilas kykenee mahdollisimman itsenäisesti valmistamaan maukasta, vaihtelevaa ja ravitsevaa kotiruokaa. Kodinhoitoa opetetaan seitsemän viikkotuntia. Oppilaat perehdytetään käytännössä vaatteiden pesuun, mankelointiin ja silitykseen, pitovaatteiden hoitoon sekä kodin erilaisen irtaimiston hoitoon ja kodin siistimistöihin. Ompelun opettaminen käsittää kahdeksan viikkotuntia ja pääpaino kiinnitetään kodinhoidollisiin ompelutöihin, ts. oppilas oppii valmistamaan itselleen ja lapsilleen vaatteita ja suorittamaan korjaustöitä.

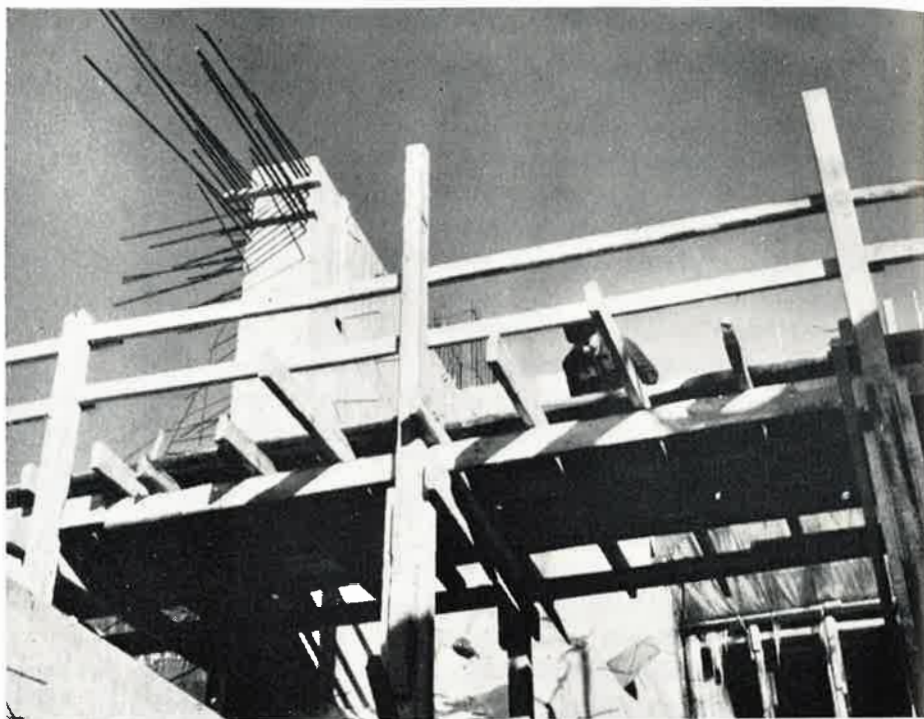
Lisäksi jokainen oppilas joutuu harjoittelemaan kolmen viikon ajan kauppalan lastentalossa ja yhtiön lastenseimessä saaden siten tottumaan lastenhoidossa.

Uusien oppilaiden sisäänpääsytutkinto pidetään keväällä. Ajankohdasta tarkemmin tuonnempaan.

Edellisenä talvena ja keväänä parannettiin luonnon suomia edellytyksiä Juankosken yläjuoksulla. Lastukosken uomaa levennettiin ja syvennettiin ja siihen rakennettiin säännöstelypato, joka samalla toimii latvavesiltä uitettavien puunipujen uittoaukkona. Vesistöä perattiin myös aivan Juantehtaan padon yläpuolella. Näiden toimenpiteiden tuloksena toteutettiin kauan vireillä ollut Syvärin ja Vuotjärven veden-säännöstely ja siten Nilsin reitin tarjoamat mahdollisuudet saada paremmin palvelemaan voimalaitusta.

Uuden vesivoimalaitoksen rakennustyöt ovatkin jo hyvää vauhtia edistymässä. Voimalaitos rakennetaan Karjalankoskeen, Vuotjärven ja Akonveden välisen noin viiden kilometrin pituisen väylän alimpaan koskeen. Täten voimalaitos saa käytettäväkseen kaikki Juankosken ja Akonveden välisten koskien putouskorkeudet, yhteensä 6,5 metriä.

Lehtemme viime syyskuun numerossa kerroimme jo alustavasti voimalaitoksen valmistelutöistä. Kirjoitukseen liittyvät kuvat esittivät Karjalankoskea ja sen yläjuoksua idyllisessä luonnontilassa. Nyt ovat työn jäljet jo näkyvissä. Veden alle jäävien rantaäyräiden puusto on

Betonin ja teräksen avulla alistetaan veden voima ihmisen hyödyksi Karjalankoskella

Karjalankosken vesivoimalaitosta rakennetaan

kaadettu ja kuivillaan olevassa Karjalankosken uomassa pyörii betonimylly yötä päivää ja jyrkää rakennelmaa ulottuu jo poikki kosken.

Yleisen Insinööritoimiston kilpi Karjalankosken maantien laidassa

kertoo, että jotakin tavallisuudesta poikkeavaa täällä maaseudun hiljaisuudessa on tekeillä. Saapuessamme Karjalankosken tilan päärakennuksen pihamaalle tulimme jo aivan työmaan tuntumaan. Tämä rakennus on aikanaan palvellut kestikievarina, mutta läheskään nykyisiin mittoihin ei liikenne silloin varmaan koskaan kehittynyt. Nyt oli pihamaalla useita autoja ja moottoripyöriä sekä polkupyöriä kymmenittäin. Jokainen soppi talossa oli vallattu. Työmaakonttorien lisäksi siinä oli tilava työmaaruokala ja majoitustiloja.

Vieraillessamme voimalaitostyömaalla maaliskuun alkupuolella oli siellä töissä yli 170 miestä. Työnjohtajien ja urakoitsijaliikkeen omien ammattimiesten lisäksi n. 70 juankoskelaista oli saanut työtä tältä

Karjalankoskeen on talven kuluessa kohonnut linnoitusmainen rakennelma

työmaalta ja saman verran oli miehiä lähikunnista: Kaavilta, Nilsiästä, Muuruvedeltä, Säyneisistä, Rautavaarasta ja Varpaisjärveltä. Tämä työmaa onkin huomattavasti parantanut paikkakunnan ja lähiympäristön työllisyystilannetta.

Tapasimme Karjalankoskella tutun miehen, rakennusmestari Herman Oksasen, joka vuosi sitten johti Lastukosken perkaus- ja padonrakennustöitä. Tällä kertaa hän toimii valvovana mestarina sekä suunnitelmallat laatineen Oy Vesirakentajan että Kymin Oy:n puolesta. Rakennus-

Voimalaitoksen rakentajia: vas. lukien vastaava rakennusmestari Hartikka, työnjohtaja Kuikka, valvova rakennusmestari Oksanen ja rakennusmestari Juola.

taminen on annettu urakalla Oy Yleisen Insinööritoimiston suoritettavaksi ja työpäällikkönä on ins. Arvo Suutarinen ja vastaavana rakennusmestarina Antti Hartikka, jolla on apunaan kuusi työnjohtajaa.

Ennen varsinaisten rakennustöiden alkamista oli tehty jo eräitä valmistelutöitä. Rakennusmestari Oksasen johdolla aloitettiin työpadon rakentaminen Karjalankosken niskaan. Tämä lankkupato valmistui syyskuun alkupäivinä, minkä jälkeen Insinööritoimisto Vesi-Pekka Oy:n kaivinkone ja caterpillar saapuivat koskenpohjaan. Voimalaitok-

sen ja säännöstelypadon kohdalla siirrettiin maata 6.500 m³ ja kalliota louhittiin 3.500 m³. Osa maamassoista siirrettiin alapadoksi ja niin koko kosken pohja saatiin tyhjentetyksi vedestä.

Yleinen Insinööritoimisto aloitti urakkansa marraskuun 5 päivänä. Ensiksi suoritettiin voimalaitokselle tulevan tien leikkaus ja poistettiin alajuoksulta kaksi karikkoa. Sorakuopalle perustettiin seula-asema ja kosken partaalle betoniasema. Sittemmin on kosken viereen noussut useita välttämättömiä rakennuksia. Yhdessä höyryä kolme pientä virkaheitto-veturia — joukossa Ville Horjanderinkin eläkkeelle joutunut ajokki —, jotka kehittävät rakennustyömaalle lämpöä.

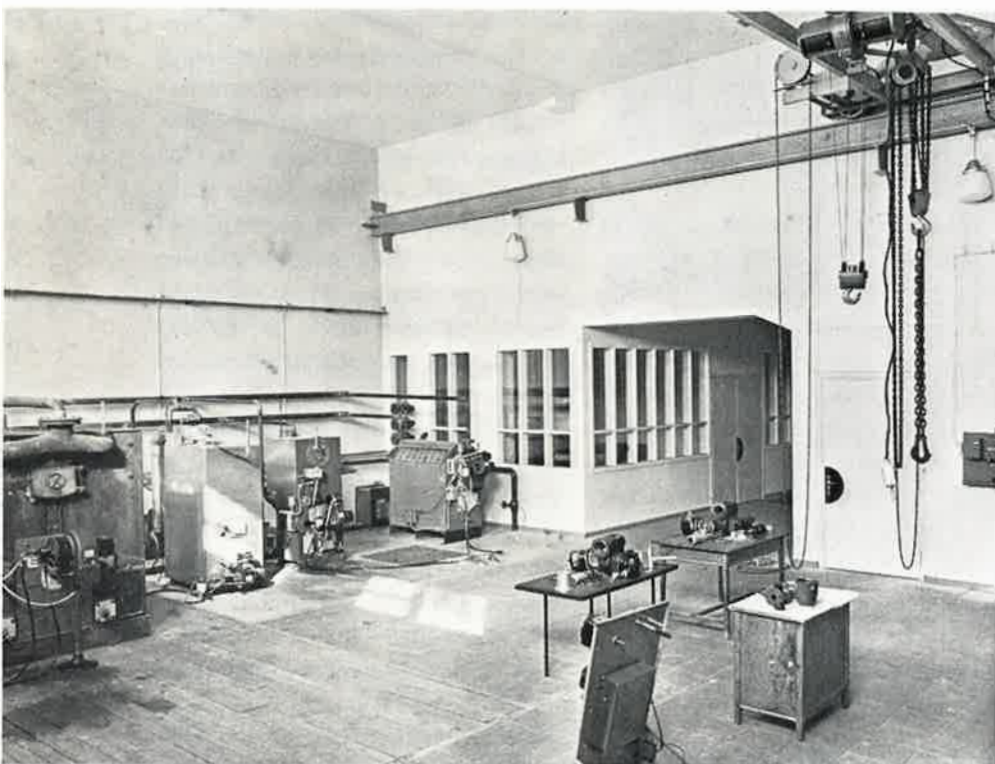
Laudoitus aloitettiin joulukuun toisella viikolla ja kuukautta myöhemmin päästiin betoninvaluun. Nämmä työt jatkuvat täydellä paineella, sillä kevättulva on määrännyt kiireisen aikataulun. Silloin maatukimuurien, patorakennelman ja turpiinien nielu- ja imuputkirakennelmien sekä kynnysten on oltava valmiina. Tulvan alkaessa tulva- ja uittokot avataan, kun sen sijaan voimalaitoksen rakennustyöt jatkuvat.

Ensimmäisessä rakennusvaiheessa tarvitaan laudoitusta n. 5.000 m² ja teräsbetonivalua yli 3.000 m³. Melkoisesti tästä urakasta oli vielä suoritettamatta meidän työmaalla käydessämme, mutta betonimylly pyörii ympäri vuorokauden ja peitteillä suojatussa 'linnoituksessa' syöksyy betonivelli valurännejä myöten valumuotteihin ja täristimet pärisevät. Parhaillaan valettiin imuputkien seinämiä sekä kantta.

Kun irtouitto päättyy, laajenee rakennustyömaa läheiseen Jänissalmeen, johon rakennetaan sulkupato. Se valmistuu syksyn kuluessa. Voimalaitoksen muuraus tapahtuu syyskesällä ja välittömästi sen jälkeen aloitetaan koneasennukset. Suunnitelman mukaan voimalaitos valmistuu kesällä 1961.

Betonimyllyä
Erkki Savolainen
suurta myllyään
pyörittämässä

Uuden lämpöteknillisen koelaitoksen tilava ja tarkoituksenmukainen tutkimussali

Högforsin lämpöteknillinen koelaitos

Högforsin Tehdas on saanut uuden lämpöteknillisen koelaitoksen, johon on keskitetty lämpöteknillisen osaston valmisteisiin kohdistuva tarkkailu- ja tutkimustyö sekä uusien prototyyppien kokeileminen. Aikaisemmin tämä toiminta tapahtui tilapäislaatusissa olosuhteissa eri puolilla tehdasta, mutta nyt on päästy varta vasten koelaitokseksi suunniteltuihin tiloihin ja hankkimalla uusia laitteita sekä instrumentteja tämä tieteenomainen, puhtaasti käytäntöä palveleva työskentely on entisestään tehostunut.

Lämpöteknillinen koelaitos on sijoitettu vanhaan emalilaitokseen, jonka keskiosasta sille on varattu n. 300 m² pinta-alaa. Koehalli on kuusi metriä korkea ja katossa sijaitsevan siltanosturin avulla kokeiltavina olevien tuotteiden siirtäminen käy helposti päinsä.

Koelaitoksen tärkeimpinä tutkimuskohteina ovat keskuslämmityskattilat. Niiden toimintavarmuus sekä kestävyys tutkitaan ja kaikkien tärkein toimenpide on tieteni-

kin kattiloiden hyötysuhteen selvittäminen. Saatujen tietojen sekä kokeusten perusteella pyritään yhä paremman hyötysuhteen aikaansaamiseen. Kattiloiden ohella ovat tutkimuksen kohteina radiaattorit, pumput ja venttiilit. Mittaamalla vesi- ja polttoainemäärät ja käyttämällä apuna hienoja mittareita sekä säätäjiä voidaan Högforsin valmis-

tamien lämpöteknillisten tuotteiden ominaisuudet tarkoin selvittää. Mahdolliset virheet pyritään poistamaan ja uusia malleja suunniteltaessa päästään jo kokeiluasteella selville, lyövätkö suunnittelu ja käytäntö kättä toisilleen.

Lämpöteknillisen koelaitoksen 'avajaiset' tapahtuivat varsin edustavalla tavalla. Alkajaisiksi järjes-

Dipl.ins. Åke Möller
höyrytyspolttimella
varustettua Karkki I
kattilaa
selostamassa

tettiin nimittäin asennus- ja huoltokurssit, joille kutsuttiin osanottajiksi putki- ja lämpöalan edustajia ympäri maata. Alan ammattiväkeä, etupäässä työnjohtajia ja asentajia, saapuikin lähes kaksisataa. Kurssilaiset jaettiin n. 15 miehen ryhmiin ja ryhmiä kertyi 13 kunkin vieraillessa tehtaalla yhden päivän aamuvarhaisesta iltamyöhään.

Ohjelmassa keskityttiin öljynpolttimiin ja lämpöjohtopumppuihin, niiden rakenteiden selvittämiseen ja huoltokysymyksiin. Nämä Högforsin uudet tuotteet ovat saaneet yhä laajemman menekin, joten jo käytännöllisistä syistä tällainen asennus- ja huoltokurssi oli paikallaan.

Aamupäivä käytettiin luentoihin sekä tehtaalla esittelyyn. Lämpöteknillisen koelaitoksen päällikkö dipl. ins. Åke Möller esitelmöi öljynpolttimista, insinööri Henry Hindren automatiikasta ja insinööri Hans Österberg lämpöjohtopumpuista. Insinööri Arvo Kykkänen kertoi tehtaasta ja sen muista tuotteista. Iltapäivällä kokoonnuttiin lämpöteknilliseen koelaitokseen, jossa kurssilaiset näkivät öljynpolttimella varustetut Aqua VI:n, Heureka VI:n, Minor II:n ja Karkki II:n sekä höyrytyspolttimella varustetun Karkki I:n toiminnassa. Edellä mainitut insinöörit sekä ylikonemestari Jussi Aho, teknikot Armas Stigell ja Heikki Lindqvist sekä asentaja Pentti Hämäläinen selvittelivät kattiloiden ja polttimien ominaisuuksia ja rakennetta. Osanottajat saivat tilaisuuden itse purkaa ja koota polttimia samoin kuin Perfecta-pumppuja ja asiantuntevan opastuksen avulla näiden tärkeiden laitteiden salaisuudet selvisivät itse kullekin.

Päättäjäpäivällisillä rehtori T. Nissinen kertoi Högforsin tehtaalla varhaisemmista vaiheista ja antoi sanan päivän tehtaalla vieraina olleille kurssilaisille palasivat tyytyväisinä ja useita ammattisalaisuuksia mukanaan kotiseuduilleen.

Ins. Hans Österberg
esittelee
Perfecta-pumpun
rakennetta ja
huoltoa

Komeita miehiä ja
komea kattila:
ylikonemestari
Jussi Aho (kesk.)
tutustuttamassa
kurssilaisia
Termis 110
öljynpolttimeen ja
Heureka-kattilaan

Ins. Henry Hindren
selostamassa
öljynpolttimen
automatiikkaa

Metsäkoulun
johtokunnan puheenjohtaja,
metsäneuvos Bj. Bützow puhumassa
uusille metsäteknikoille

24 uutta metsäteknikkaa valmistunut Sippolan Metsäkoulusta

Sippolan Metsäkoulun kuudes metsäteknikkokurssi päättyi helmi-kuun 26 päivänä. Kurssin kaikki 24 oppilasta saivat päästötodistuksen ja valmistuivat metsäteknikoiksi. Heidät mukaan luettuna on Sippolan Metsäkoulusta valmistunut 132 metsäteknikkaa, joille kaikille yhtiön metsäosasto on tarjonnut työpaikan. Tätä ennen valmistuneista onkin neljä viidesosaa yhtiömme palveluksessa ja metsäosaston kenttäorganisaatio nojaa tänä päivänä jo hyvin huomattavalta osalta Sippolan

koulun käyneisiin miehiin. Heistä toimii piiriesimiehinä 3, piirityönjohtajina 30 ja vanhemman työnjohtajan tehtävissä 54.

Yhtiön metsäosaston johdon ja koulun opettajiston sekä oppilaskunnan lisäksi nähtiin päättäjäisjuhlassa kutsuvieraina metsähallituksen edustajina metsäneuvos Olavi Linnamies ja metsänhoitaja Osmo Varsta sekä Metsäteknikkojen Keskusliiton edustajana metsäteknikko Tarmo Mäkelä.

Koulun johtokunnan puheenjohta-

ja, metsäneuvos Bj. Bützow selosti koulun toimintaa ja tähänastisia tuloksia kohdistaen sen jälkeen sanansa vastavalmistuneille metsäteknikoille.

"Hyvät oppilaat, te olette varmaankin odottaneet tätä päivää, joka päättää pitkäaikaisen, tarkkoihin rajoihin sidotun koulutyön. Kun te nyt siirrytte käytännöllisen elämän vapaampiin muotoihin, on hyvä muistaa, ettei sielläkään sallita täydellistä vapautta. Päinvastoin nykyinen yhteiskunta asettaa meille jokaiselle paitsi yksityisiä myös yleisluontoisia velvollisuuksia, jotka yhä enenevässä määrin pyrkivät riistämään yksilöltä vapauden ja ikään kuin karsinoivat jokaisen meistä omalle paikalleen työskentelemään yhteiskunnan päämäärien mukaisesti. Tämä on jokaisen nuoren elämäntyötään aloittavan hyvä tietää ja muistaa, mutta varsinkin

Koulun päättäjäistilaisuudesta: eturivissä vas. lukien ylimetsänhoitaja Harry Willman, metsänhoitaja Osmo Varsta metsähallituksesta, metsäneuvos Bj. Bützow ja metsäneuvos Olavi Linnamies metsähallituksesta, toisessa rivissä vas. metsänhoitaja Einari Valleala.

meidän metsämiesten, joiden vapautta tämän ohessa mitä suurimmassa määrin rajoittaa toinenkin tekijä, nimittäin metsä. Metsä ei salli itseään loukattavan ja luonnonvastaisesti kohdeltavan. Se on kyllä pitkämielinen, mutta sitä ankarampi arvostelussaan. Siitä miten työskentelemme metsässä emme ole vastuussa vain metsälle ja metsänomistajalle vaan koko yhteiskunnalle ja ennen kaikkea ammattimieskunniallemme. Teille on kouluajananne opetettu ne perustotuudet, joita tarvitsemme metsää ja luontoa oikein ja oikeudenmukaisesti hoitaessamme, ja teihin sitä paitsi on pyritty luomaan sellaista metsämieshenkeä, joka ymmärtää, että metsä on osa elävää elämää, jota on kohdeltava yksilöllisesti ja harkiten. Rohkenenkin toivoa, että te käytännöllisessä elämässä näitä tietoja hyväksi käyttäen pystytte niin toimimaan, että te runsain mitoin saatte nauttia hyvin ja oikein suoritetun työn suomasta tyydytyksestä. — Unohtaa ei kuitenkaan sovi, ettei koulu parhaimmillaankaan voi opettaa muuta kuin sen pohjan, jolle itsekunkin on rakennettava se, mikä miehestä kehittää ammattitaitoisen ja yhteiskunnan luottamuksen ansaitsevan metsämiehen.

Koulun johtaja,
metsänhoitaja
Eric Appelroth
jakamassa
päästötodistuksia

Näin eronhetkellä jokaisen opettajan ja muiden täällä olijoiden tekisi mieli antaa teille kaikki ne hyvät neuvot, jotka voisivat olla hyödyksi, kun vilpittömästi toivomme teidän elämäntyössänne onnistuvan. Tässä vaiheessa kiinnitän huomiotanne vain yhteen seikkaan. Voimakkaasti laajeneva teollisuutemme lähivuosien aikana tulee asettamaan metsämme nykyistä huomattavasti kovemman paineen alaiseksi. Tästä johtuen vaatimukset metsämiesten ammattitaidon ja henkilökohtaisten

ominaisuuksien suhteen myös kasvavat. Toivon hartaasti, että te kaikki täällä saamianne oppeja ja kehittämääne itsekuria noudattaen käsittelette metsiä — olipa kysymys yhtiömme omista tai ostometeistä —, niin että toimenpiteet koituisivat metsälle ja metsänomistajalle hyödyksi, teille itsellenne iloksi ja työnantajallenne kunniaksi.

Lausun teille omasta ja koulun johtokunnan puolesta kiitokset siitä ahkeruudesta ja tunnollisuudesta, jolla koulutyönne olette suorittaneet ja aivan erikoisesti tunnustuksen siitä moitteettomasta käytöksestä, jota te koulussa ja sen ulkopuolella olette osoittaneet. Edelleen esitän toivomuksen, että te työssänne menestyisitte ja näin ollen saisitte runsain mitoin tuntea tyydytystä ja työn iloa.”

Puheessaan metsäneuvos Bützow ilmoitti, että yhtiö tulee jokaiselle

Metsäneuvos Olavi Linnamies
(äärimmäisenä vas.) esitti
metsähallituksen tervehdyksen

Kurssilaisten puolesta puhui
kurssin puheenjohtaja Matti Hyyppä

nyt koulusta valmistuneelle metsätekniikalle tarjoamaan työtä yhtiön piirissä. Hän mainitsi, että ensimmäinen vakinainen tehtävä yhtiössä on vain ensimmäinen askel sillä tiellä, joka metsäosaston kenttäjärjestössä voi johtaa korkeimmillekin paikoille.

Lopuksi metsäneuvos Bützow kohdisti kiitoksensa koulun johtajalle, metsänhoitajalle ja kaikille opettajille hyvin suoritetusta työstä. Eri-tyisesti hän kohdisti kiitoksensa metsänhoitaja Einari Vallealalle, joka kymmenen vuoden ajan on epäitsekäästi suorittanut työtään koulun opettajana ja joka nyt on siirtynyt toiseen opetustoimeen.

Koulun johtaja, metsänhoitaja Eric Appelroth palautti päättäjäispuheessaan mielin kurssin vaihteita ja opetusohjelman. Kesällä 1957 pidettyjen kirjallisten ja käytännöllisten pääsykokeiden perusteella kurssille valittiin 24 oppilasta. Heidän keski-ikänsä kurssin alkaessa oli 24 vuotta. Elokuusta 1958 toukokuuhun 1959 kestänyt perusopetuskausi käsitti n. 1.400 opetustuntia. Perusopetuskauden käytännöllisi-

siin harjoitustöihin käytettiin sitten 102 työpäivää ja hoitoalueissa tapahtuneeseen työnjohtajaharjoitteluun 318 työskentelypäivää. Marraskuun alussa 1959 kokoonnuttiin kouluun suorittamaan kertaus- ja täydennysjaksoa. Oppiaineita oli kaikkiaan 25 ja eniten käytettiin tunteja metsänhoitoon, metsänarvioimiseen ja metsätalouden järjestelyyn, metsäteknologiaan, matematiikkaan, ammattipiirustukseen, kirjanpitoon ja työnjohto-oppiin. Käytännöllisissä harjoitustöissä käytettiin päiviä eniten hakkuun ja ajon valvontaan, puutavaran mittaukseen, leimaukseen ja arvioimiseen.

Puheen päätyttyä seurasi todistusten jako. Kurssilaisten tietopuolisten aineiden keskiarvo oli 8,41 ja käytännöllisten töiden 8,64. Kurssin priimukseksi tuli oppilas Matti Rytkönen saaden todistuksensa keskiarvoksi 9,20. Seuraavina olivat Teuvo Romppanen keskiarvolla 9,08 ja Erkki Viuhkonen 9,04.

Lopuksi metsänhoitaja Appelroth esitti koulun ja opettajien kiitokset vastavalmistuneille metsäteknikoille ja toivotti heille onnea ja menes-

tystä vastaisissa tehtävissä. "Me opettajat toivomme, että te täällä koulussa olisitte saaneet sen pohjan, jolle te myöhemmin metsätalouden kehitystä seuraamalla sekä omakoh- taisia kokemuksia kartuttamalla voisitte rakentaa tulevaisuuttanne. Toivomme, että se kuva joka teidän mieliinne on tästä koulusta viete- tystä ajasta jäänyt, muodostuisi miellyttäväksi ja että te vielä vuo- sienkin jälkeen tuntisitte tämän Sippolan Metsäkoulun omaksi kou- luksenne."

Vastavalmistuneiden metsäteknik- kien puolesta puhui kurssin pu- heenjohtaja Matti Hyypä. Hän mainitsi, että kurssille pääseminen kaksi ja puoli vuotta sitten oli merk- kitapahtuma jokaisen kurssilaisen elämässä. Se oli tavoite, jota kukin oli pitänyt päämääränään usean vuoden ajan. Nämä kouluvuodet ovat olleet itse kullekin kurssilaiselle suurta muutosten ja kehityksen ai- kaa. "Meille on varmaankin tarjottu täällä parasta mahdollista opetusta tulevaa toimintaamme ajatellen. Ja tuntuu siltä kuin katselisimme met- sää ja siihen liittyviä asioita eri sil-

mällä, kuin olisimme päässeet askelen lähemmäksi sitä suurta kokonaisuutta, joka täytyy hallita selviytyäksemme parhaalla mahdollisella tavalla tulevista tehtävistämme. Käytäntö nyt saadun teoreettisen opetuksen ohella tulee olemaan se vaihe, jossa asiat lopullisesti selviävät ja asettuvat oikeisiin uomiinsa. Esimiestemme tuki ja ymmärtämys kentällä ovat omiaan auttamaan meitä tässä suhteessa." Lopuksi puhui kohdisti kurssilaisten parhaat

tulee kuluneeksi viisitoista vuotta siitä, kun Kymin Osakeyhtiö teki päätöksen oman metsäkoulun perustamisesta tänne Sippolaan. Päätöksen toteuttamiseen ryhdyttiin viipymättä, ja niin tämä koulu pääsi aloittamaan toimintansa kesällä 1946. Koulun tärkeimpänä tehtävänä on ollut kasvattaa tietopuolista ja käytännöllistä opetusta antamalla metsätalouden työnjohtotehtäviin päteviä ammattimiehiä — metsäteknikoita. Tässä koulutustyössä

jota yhtiö ja sen metsäosasto ovat osoittaneet luomalla edellytykset tämän koulun toiminnalle. Samoin metsähallitus kiittää koulun johtajaa, opettajia ja muuta henkilökuntaa heidän koulun hyväksi suorittamastaan uhrautuvasta työstä ja toivoo, että tämä työ kantaa mahdollisimman kauniin hedelmän. Tämä kiitos kohdistuu koulun johtajan ja muiden opettajien ohella tällä kertaa erikoisesti metsänhoitaja Valleleaan, joka nyt luopuu tämän koulun metsänhoitajan tehtävistä jatkaakseen opetustoimintaa toisessa metsähallituksen valvonnan alaisessa metsätekniikkoja valmistavassa oppilaitoksessa."

Puhuja esitti metsähallituksen yksityismetsätalouden osastopäällikön, metsäneuvos Sierlan tervehdyksen ja onnittelut koulun saavuttamista hyvistä tuloksista. Lopuksi metsäneuvos Linnamies kohdisti sanansa vastavalmistuneille metsäteknikoille toivottaen heille onnea ja menestystä heidän toiminnassaan Suomen metsien ja metsätalouden hyväksi.

Kaikki seuraavat kurssin 24 oppilasta saivat päästötodistuksen ja valmistuivat metsäteknikoiksi: Matti Hyypä, Eino Iivarinen, Martti Kapanen, Jouko Karjalainen, Heikki Kokkinen, Raimo Laatu, Seppo Lukander, Harri Malin, Kauko Marttinen, Pauli Miettinen, Lauri Mujunen, Seppo Mäkinen, Tauno Oikarinen, Hannu Okko, Ilmari Paljakka, Kaarlo Puranen, Teuvo Romppanen, Matti Rytkönen, Mikko Salokannel, Valde Siponen, Onni Tanskanen, Leo Tarvainen, Paavo Uranen ja Erkki Viuhkonen.

Päättäjäistilaisuudessa jaettiin kaikille läsnäolijoille Sippolan Metsäkoulun VI:n metsätekniikkokurssin kurssijulkaisu, jossa oppilaiden itsensä kirjoittamien muistelmien ja kronikoiden lisäksi on kurssin opettajien ammattikirjoituksia. Julkaisuun liittyy myös runsas kuvitus.

Tyytyväisiä ilmeitä päättäjäisjuhlan kahvitilaisuudessa Pöydän päässä kouluhoitoalueen piirityönjohtaja V. A. Metsärinne

Vastavalmistuneet metsäteknikot koulun oppilasasuntolan edustalla

kiitokset yhtiölle, metsäneuvos Bützowille ja koulun opettajille.

Metsätekniikkojen Keskusliiton onnentoivotukset koulunsa päättäneille esitti metsätekniikko Tarmo Mäkelä toimittaen myös ammattikunnan ulkonaisen tunnuksen metsätekniikkosormuksen jaon.

Metsähallituksen puolesta puhui metsäneuvos Olavi Linnamies mainiten seuraavaa: "Näinä aikoina

Kymin Osakeyhtiö ja sen metsäosasto ovat suorittaneet merkittävän ja arvokkaan panoksen. Metsähallitus, jonka valvonnassa metsätekniikkokoulutus tässä oppilaitoksessa on tapahtunut, arvostaa korkealle Kymin Osakeyhtiön ja sen avarakatseisen metsäpäällikön, metsäneuvos Bützowin toiminnan tämän maassamme ainoan täysin ilman valtion-apua toimineen yksityisen metsäkoulun hyväksi.

Metsähallitus haluaa tänään, kun metsätekniikkokoulutus täällä Sippolassa tiettävästi noin vuoden ajaksi keskeytyy, osoittaa Kymin Osakeyhtiölle ja sen johdolle kiitollisuutta siitä epäitsekästä työstä maamme metsätalouden hyväksi,

Kotipuutarhan pensasaidat

Puutarhan erään tärkeän osan muodostavat pensasaidat. Ne kuuluvat puutarhaan sen oleellisena osana. Pihamaa ja koko asuinalueen tienoo tuntuu rauhoitetulta ja läheisesti kotiin liittyvältä vasta silloin kun se on suojattu ulkoapäin puu- ja pensasistutuksin. Pensasaidat sopivat moneen tarkoitukseen ja niitä voidaan käyttää melkein joka paikassa, missä aita tarvitaan. Tontin ympärysaidan pitäisi kuitenkin olla myös kehyksenä koko puutarha-alueelle, erottua siitä selvästi, mutta olla kuitenkin rauhallinen sekä väriltään että muodoltaan. Lisäksi sen tulisi vapauttaa meidät ohikulkijoiden uteliailta katseilta ja suojata puutarhaamme maantien pölyltä.

Aitakasvien valikoima on hyvin suuri, joten valinnan varaa niissä on. Ennen kuin ryhdymme aita-

on meidän tarkoin tiedettävä, millaisen aidan todellakin haluamme. Puhuessamme pensasaidoista ajatlemme tavallisesti vain säännöllisesti leikattua lehtipensas- tai kuusi-aitaa. Käsitetä voidaan kuitenkin paljon laajentaa, jos ajattelemme niitä monia mahdollisuuksia, joissa erilaisia muita kasveja käytetään samaan tarkoitukseen: suojaamaan, koristamaan tai jakamaan puutarhaa. Aitakasvit valitaan maaston, maanlaadun ja ennen kaikkea sen mukaan, mihin tarkoitukseen ne tulevat. Pensasaidat jaetaan pääasiallisesti kahteen ryhmään: leikattavat aidat ja vapaasti kasvavat aidat.

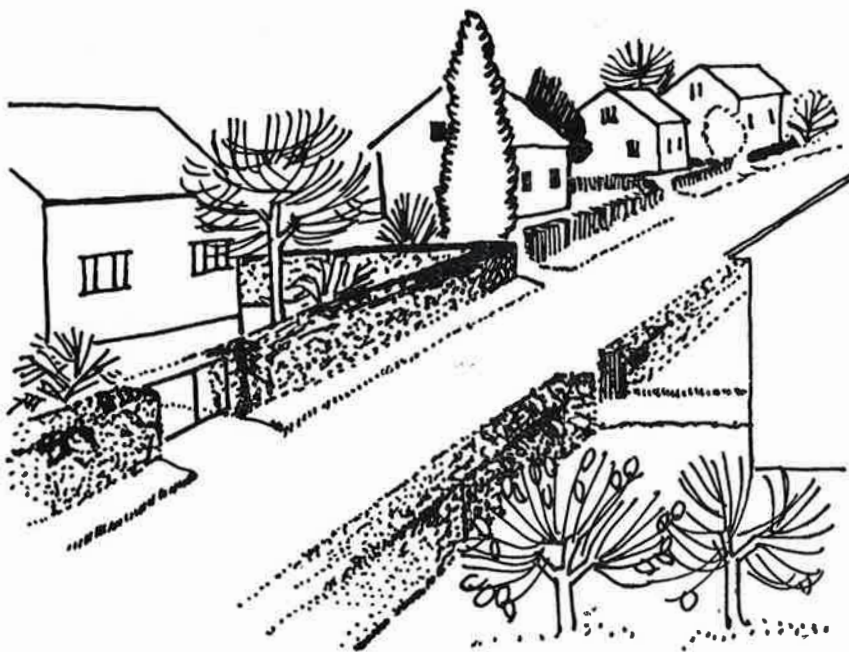
Leikattua pensasaitaa käytetään siellä, missä tilaa on rajoitetusti käytettävissä. Tällainen leikattava pensasaita on kaunis ja antaa hyvän näkösuojan. Se tekee ympäristönsäkin huolitellun ja hyvin hoidetun näköiseksi, jos sitä leikataan ja hoi-

detaan nuoresta alkaen hyvin, että se kasvaisi tuuheana maasta alkaen.

Leikattuna pensasaitana suositaan ehkä eniten kiiltävälehtistä Amerikan orapihlajaa (*Crataegus coccinea*), josta tulee täysikasvuinen läpipääsemätön ja kestävä aita. Se on ilmastollisesti hyvin kestävä, kasvupaikkaan nähden vaatimaton ja tuholaiset vaivaavat sitä harvoin. Orapihlajaa kasvultaan nopeampi on myös paljon käytetty siperialainen hernepensas (*Caragana arborescens*). Sillä on pienet keltaiset, herneen kukkia muistuttavat kukat, joista kesän aikana muodostuu pitkiä, kaapeita palkoja. Siperialaista hernepensasta on leikattava voimakkaasti, että se saadaan pysymään tuuheana alusta alkaen. Se ei aseta mitään erikoisia vaatimuksia kasvupaikkaan nähden vaan menestyy kuivillakin paikoilla. Sen taimet ovat huomattavasti halvempia kuin orapihlajan.

Muita leikattaviin pensasaitoihin sopivia pensaita ovat tuomipihlaja, tuhkapensas, erilaiset pajut, lumimarja ja taikinamarja. Kanadan tuomipihlaja (*Amelanchier canadensis*) on vaatimaton, mutta kestävä pensas. Sen lehdet ovat keväällä puhjetessaan punaruskeita muuttuen kesällä vihreiksi. Pensaalla on kaunis oranssinpunainen syysväri. Tuhkapensaista on kiiltävä tuhkapensas (*Cotoneaster lucida*) kaikkein parhaimpia pensasaitakasveja. Sen lehdistö on hyvin kaunis ja tälläkin pensaalla on kaunis punainen syysväri, mikä seikka lisää vielä pensaan koristearvoa.

Alavalla, kosteaperäisellä maalla menestyvät hyvin pajulajikkeet, joista esim. punapaju (*Salix purpurea*) sietää voimakasta leikkausta ja on nopeakasvuinen. Varjoisalla paikalla viihtyvät lumimarja (*Symphoricarpos albus laevigatus*) sekä tai-

kinamarja (*Ribes alpinum*). Molemmat pensaat ovat kestäviä ja vaatimattomia kasvupaikkaan nähden. Havuaidaksi sopivat tavallinen kuusi ja Kanadan tuija (*Thuja occidentalis*), joka menestyy parhaiten varjossa, mutta sietää aurinkoaikin, jos kasvupaikka on kosteaperäinen.

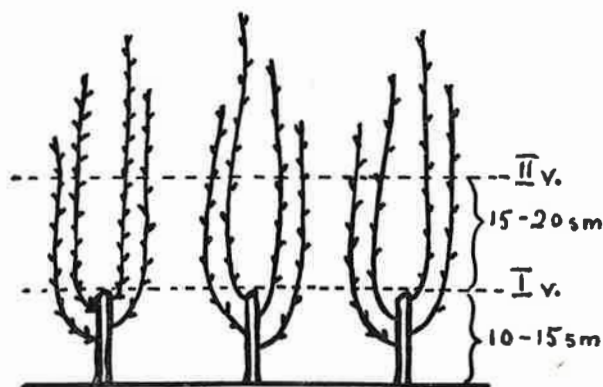
Vapaasti kasvavien pensasaitojen ryhmään voidaan laskea milteipä kaikki koristepensasajit. Sieltä löytyy matalia ja korkeita, kukkivia ja kukkimattomia pensaita. Korkeat vapaasti kasvavat pensasaidat ovat parhaimpia tuulensuoja-aitoja, mutta ne vaativat jo enemmän tilaa. Kuusialta on hyvä suojaa tuulta vastaan, mutta pienen pihan ympärillä se on liian tiivis ja vaikuttaa synkältä.

Syreenit ovat vanhastaan tunnettuja, joista tavallinen pihasyreeni (*Syringa vulgaris*) onkin yleisimpiä koristepensaita maassamme. Jalo-syreenistä saadaan kukkivia, korkeita leikkaamattomia pensasaitoja ja tähän ryhmään voidaan laskea tavallinen pihajasmiiini (*Philadelphus coronarius*). Se vaatii aurinkoa kukkiakseen hyvin. Kukat ovat kermanvalkoisia ja voimakastuoksuisia. Punamarjainen aronia (*Aronia arbutifolia*) on n. 2 m:n korkuinen. Tämä ulkonäöltään melko vaatimaton pensas on kauneimmillaan syysvärien ja marjojen aikaan. Kuten kasvin nimestäkin jo voi päätellä, ovat marjat punaisia ja ne kestävät kauan pensaassa.

Puistoruusujen laajasta valikoimasta löytyy myös aitakasveiksi soveltuvia. Näistä on yleisin kurttu-lehtinen ruusu (*Rosa rugosa*). Sen kukat ovat suuria, punaisia ja kukinta-aika on pitkä. Muista pensasaidoiksi soveltuvista ruusuista voidaan mainita esim. valkokukkainen juhannusruusu (*Rosa spinosissima*) ja erittäin pitkään kukkiva neilikkaruusu (*Rosa rugosa* F. J. Grootendorst).

Matalia vapaasti kasvavia aitoja käytetään puutarhassa siellä, missä esim. halutaan erottaa hyötypuutarha koristepuutarhasta tai rajoittaa lasten leikkipaikka omaksi alueekseen. Tällaiseen tarkoitukseen voidaan joskus käyttää jopa suuri-kokoisia perennojakin, mitä seikkaa emme usein tule lainkaan ajatteleeksi. Koristepensaiden joukosta löydämme monia lajeja, jotka sovel-

Pensasaidan
ensimmäinen ja
toinen leikkaus

tuvat mataliksi pensasaidoiksi. Eräs niistä yleisimmin käytetty on Japanin happomarjapensas (*Berberis thunbergii*). Sen oksat ovat hyvin piikkiset. Pensaalla on tavattoman loistava syysväriyty ja kirkkaan punaiset marjat pysyvät pensaassa lehtien pudottuakin.

Pensasangervot ovat siron kasvunsa, kauniiden kukkiensa ja pitkän kukinta-ajan ansiosta päässeet suosioon. Virpiangervo (*Spiraea chamaedryfolia*) puhkeaa keväällä ensimmäiseksi lehteen ja kukkii heinäkuussa valkoisin kukin. Kinsoangervon (*Spiraea vanhouttei*) oksat ovat nuokkuvia ja pensas on kukkiessaan aivan kuin valkoisen lumen peittämä. Punakukkainen ruusuangervo (*Spiraea froebelii*) on matalana, kukkivana pensasaitana tavattoman siro.

Ennen aitakasvien istutusta kunnostetaan kasvupaikka. Maan pitäisi tulevan aidan kohdalla olla kauttaaltaan tasalaatuista ja mahdollisimman hyvää. Jos aita tulee kulkemaan joissakin kohdoin peltomaassa ja toisissa paikoissa karulla soramaalla, voi olla varma, että aidasta ei tule silloin kauniin tasaista, ellei maata ole huolellisesti kunnostettu jokaisesta kohdasta istutusta varten. Huono maa luodaan pois 30—40 cm:n syvyydeltä ja ojanne täytetään hyvällä komposti- tai puutarhamullalla. Muokatun alueen tulisi olla n. 70 cm:n levyinen. Hyvämultaiseen peltomaahan voi taimet istuttaa ilman muita ennakkotoimenpiteitä kuin muokkaus.

Taimet voidaan istuttaa joko syksyllä tai keväällä. Leikattavaan pensasaitaan tarvitaan 4—5 kpl. taimia metriä kohti ja vapaasti kasvavaan 1—2 kpl. riippuen pensaslajista. Tai-

met istutetaan tiiviisti, lehtipensaiden taimet yleensä hiukan syvempään kuin ne ovat taimistossa olleet, havupuut entiseen kasvusyvytyteen. Multa tiivistetään taimien molemmilta puolilta. Taimet kastellaan perusteellisesti ja viimeksi mullan pinta harataan. Ensimmäisenä vuonna on tärkeää maan rikkaruohoista puhdistaminen ja mahdollinen kastelukin kuivina kesinä, että pensaat pääsevät hyvään kasvun alkuun.

Leikattavasta pensasaidasta ei ilman säännöllistä leikkausta saada tasaisesti alhaalta asti haaroittunutta, tiheää aitaa. Ensimmäinen leikkaus suoritetaan 1 v. istuttamisen jälkeen 10—15 cm:n korkeudelta. Seuraavina vuosina leikataan aitaa kerran vuodessa 15—20 cm edellisen leikkauksen yläpuolelta niin kauan, kunnes se on saavuttanut halutun korkeuden. Toisesta tai kolmannesta leikkauksesta lähtien leikataan myös sivuilta, että aita saadaan alusta alkaen pysymään tiheänä. Kun aita on saavuttanut halutun korkeuden, leikataan sitä niin, että vuosikasvusta jää 3—4 cm. Jatkuvasti aivan samalta korkeudelta leikattu aita ränsistyy helposti.

Kuusialta leikataan ensi kerran n. 1 m:n korkuisena, jolloin vuosikasvaimet tasataan. Sivuja leikataan jo aikaisemmin, että aidasta tulee tiheä. Ensimmäisen leikkauksen jälkeisinä vuosina kasvatetaan korkeutta jättäen 15—20 cm uutta kasvua, täysikasvuisena jätetään 3—4 cm. Kuusialta leikataan marras-huhtikuun välisenä aikana.

Enemmän hyvin hoidettuja pensasaitoja antamaan kukka- ja pensasryhmille vihreätä taustaa, kotipihoille suojaa ja kaunistamaan koko asuintienoota.

Yhtymän
tämänvuotinen
hiihtokuningas
Mauno Hakkarainen
maalissa voittoisan
urakkansa jälkeen

Juantehtaalle joukkuemestaruus

METSÄOSASTON

MAUNO HAKKARAINEN

YHTYMÄN HIIHTOKUNINKAAKSI

Kuudennettoista Kymi-Yhtymän hiihtomestaruuskilpailut järjestettiin helmikuun lopulla Juantehtaalla, jossa isäntätehdas toimi ensimmäisen kerran talvikilpailujen järjestäjänä. Viime vuonna mestaruuskilpailuissa oli Högfors kotonaan korjannut parhaat voitot, mutta nyt oli Högforsin paras mies vasta 10. Metsäosasto sai jälleen yhden mieskohtaisen voiton voimakkaan Mauno Hakkaraisen tuomana. Muuten kilpailu muodostui odottamattoman tasaväkiseksi, jota kuvaa hyvin se, että kymmenen parhaan joukossa oli kuusi tehdasta edustettuna. Joukkuemestaruuden vei Juantehdas ennen Voikan tehdasta, jonka hiihtopanos osoittautui yllättävän voimakkaaksi. Ikämiehissä oli metsäosaston Aarne Miettinen omaa luokkaansa ja eipä ihme, sillä v. 1955 hän oli yleisessä sarjassa toinen.

Harvoin on yhtymämme hiihtokisoille suotu niin erinomaiset olosuhteet kuin Juantehtaalla helmikuun 28:ntenä. Kun lisäksi järjestelyjen puolesta ei kellään ollut huomauttamista, olivat puitteet kaikin puolin kisojen arvon mukaiset.

Yleisessä sarjassa oli yhteensä 50 kilpailijaa ja näistä ikämiehiä 12. Hiihtäjillä oli kierrettävänä n. 8 km:n pituinen ja melko helppo latu. Hiihtäjät lähetettiin matkaan kaksi kerrallaan minuutin väliajoin ja jo vajaan puolen tunnin kuluttua olivat kaikki taipaleella. Puolimatassa todettiin metsäosaston Mauno Hakkaraisen pitäneen kovinta vauhtia ajalla 30.04. Häntä lähinnä olivat Voikan yllätysmies Keijo Hokkanen 30.34 ja Kymintehtaan Atte Kekkonen 30.56. Seuraaville minuuttivuorille mahtuikin jo kuusi miestä järjestyksessä Pertti Hotokka, Erkki

Kuosmanen, Urho Korhonen, Eino Julkunen, Leo Viljakainen ja Antero Lumme. Ikämiehistä oli Aarne Miettinen jo ottanut ajalla 32.29 oman paikkansa seuraavan ikämiehen ollessa parisen minuuttia jäljessä. Toisella kierroksella pulveriluminen latu jauhautui hieman rikki ja hiihtäjän kunto tuli yhä enemmän puntariin. Verrattain leveillä suksilla hiihtäneillä oli luonnollisesti etua. Sääsuhteet sen sijaan olivat kaikille samat. Kärkikolmikossa ei toisella kierroksella tapahtunut enää muutoksia, mutta Juantehtaan pojat Kuosmanen ja Julkunen valtasivat neljännen ja viidennen sijan. Leo Viljakainen nousi kahdeksannelta tilalta kuudenneksi Salo Pertti Hotokan pudotessa seitsemänneksi ennen Korhosta ja Lummetta. Högforsin Aapo Hietasen viimevuotinen toinen sija muuttui kymmenneksi. Ikämiehistä sijoittui Miettisen jälkeen metsäosaston Martti Voutilainen, Juantehtaan Arvi Julkunen ja Högforsin Rainer Varalahti. Kymintehtaan veteraanihiihtäjä Urho Niemi pääsi viimeisenä palkinnoille sijoittuen viidenneksi.

Joukkuekilpailussa Juantehtaan pojat Eino ja Arvi Julkunen, Erkki Kuosmanen ja Pauli Vartiainen jättivät pahkamaljan Juantehtaalle Voikan ja Kymintehtaan sijoituessa seuraaviksi. Salokin pystyi lyömään viime vuotisen voittajan Högforsin ja Halla oli peränpitäjänä.

Hiihtomestaruuskilpailujen päättäjäistilaisuus ja palkintojen jako pidettiin Juantehtaan seuratalossa. Tyylikkäisiin sinisiin esiintymispukuihin pukeutunut tehtaan torvisoitokunta esitti aterioinnin aikana hilpeitä säveliä. Sen jälkeen dipl. ins. Lasse Timgren piti puheen, jossa hän totesi kuinka tärkeitä monituhatlukuisen yhtiöläisperheen keskuudessa on yhteyden pitäminen eri tehtaiden välillä. Nimen omaan yhtymän urheilukilpailut ovat oivallinen yhdysside lähentämään eri tehtaiden henkilökuntaa toisiinsa. Urheilijat ovat yhteydenpitölähetettä, jotka tuovat ja vievät terveiset tehtaalta toiselle ja edistävät siten yhteenkuuluvuuden tunnetta yhtiömme piirissä.

Palkintojenjaon suorittivat dipl. ins. Timgren ja sosiaalipäällikkö Mikko Lehto-ora. Torvisoitokunnan riemukkaisten fanfaarien saattamina

noutivat kilpailijat palkintonsa ja ilmassa oli todellisen urheilun suurjuhlan tuntua. Pohjoismaiden Yhdyspankin lahjoittamat kunniapalkinnot ojensi pankinjohtaja Helge Ottela kummankin sarjan parhaalle hiihtäjälle. Tilaisuuden päättäjäis-sanat lausui yhtiön sosiaalipäällikkö Åke Launikari. Hän esitti kiitokset hiihtäjille rehdistä kilpailusta ja tunnustuksen järjestäjille ja toimitsijoille kilpailujen erinomaisesta läpiviemisestä ja onnistuneesta järjestelystä, vaikka niiden kohdalla olikin ollut vaikeuksia voitettavana. Juantehtaalla oli yhtiön kilpailuväki saanut osakseen ainutlaatuisen sydämellisen vastaanoton, joka oli tehnyt tämän urheilun talvisen huipputapauksen siinäkin suhteessa mieliinpainuvaksi tilaisuudeksi. Lopuksi hän kiitti pankinjohtaja Ottelea arvokkaista kunniapalkinnoista. Tilaisuus päättyi vauhdikkaaseen loppumarssiin.

Voikan yllätysmies Keijo Hokkanen lähestymässä maalia

Kymintehtaan uusi mies Atte Kekkonen osoittautui parhaaksi tehtaansa valkeapukuisesta hiihtojoukkueesta

Mestaruuden saavuttanut Juantehtaan joukkue Arvi Julkunen, Pauli Vartiainen, Erkki Kuosmanen ja Eino Julkunen vastaanottamassa palkintoaan dipl. ins. Lasse Timgreniltä.

Anssi Joutjärvi, Voikka 1.06.15 (32.24), 12) Pauli Vartiainen, Juantehtas 1.06.25 (32.24), 13) Unto Pöyhönen, Voikka 1.06.34 (32.33), 14) Mikko Elvas, Högfors 1.06.42 (32.33), 15) Ari Moilanen, Högfors 1.07.04 (32.26), 16) Eero Pirhonen, Högfors 1.07.09 (33.07), 17) Olavi Asikainen, Voikka 1.07.22 (32.56), 18) Matti Hatvala, Kymintehtas 1.07.37 (32.22), 19) Aarne Miettinen, metsäosasto 1.07.49 (32.29), 20) Heikki Lumme, Salo 1.07.52 (33.31), 21) Keijo Holopainen, Voikka 1.08.08 (33.22), 22) Veikko Pasi, Kymintehtas ja Erkki Multanen, Voikka 1.08.27 (33.47 ja 33.37), 24) Risto Paljakka, Voikka 1.09.27 (34.07), 25) Veijo Oksanen, Kymintehtas 1.09.45 (33.57), 26) Martti Voutilainen, metsäosasto 1.10.15 (34.23), 27) Teppo Hatvala, Kymintehtas 1.10.28 (35.06), 28) Tuure Keskinen, Högfors 1.10.44 (34.33), 29) Unto Karvinen, Högfors 1.10.59 (34.57), 30) Arvi Julkunen, Juantehtas 1.11.01 (33.35), 31) Aarne Kaiponen, metsäosasto 1.11.07 (34.02), 32) Veijo Partala, Juantehtas 1.11.12 (34.32), 33) Pertti Tuviala, Kymintehtas 1.11.14 (34.49), 34) Erkki Paakkala, Kymintehtas ja Rainer Varalahti, Högfors 1.11.30 (34.28 ja 34.27), 36) Urho Niemi, Kymintehtas 1.11.41 (34.47), 37) Pekka Saarinen, Salo 1.12.02 (34.34), 38) Veikko Kanta-Oksa, Högfors 1.12.18 (35.12), 39) Tuomo Hänninen, Voikka 1.12.34 (35.28), 40) Aulis Vinni, Juantehtas 1.12.50 (35.16), 41) Aaro Kuosmanen, metsäosasto 1.14.50 (35.36), 42) Kyösti Kallonen, Voikka 1.15.05 (35.56), 43) Arvo Astala, Högfors 1.15.44 (34.33), 44) Pauli Nurmi, Halla 1.18.57 (38.33),

Tulosluettelo

Yleinen 15 km hiihto

1) Mauno Hakkarainen, metsäosasto 1.01.28 (10 km 30.04), 2) Keijo Hokkanen, Voikka 1.02.41 (30.34), 3) Atte Kekkonen, Kymintehtas 1.03.19 (30.56), 4) Eino Julkunen, Juantehtas 1.03.52 (31.27), 5) Erkki Kuosmanen, Juantehtas 1.03.55 (31.22), 6) Leo Viljakainen, Kymintehtas 1.04.37 (31.33), 7) Pertti Hotokka, Salo 1.04.53 (31.14), 8) Urho Korhonen, metsäosasto 1.04.56 (31.23), 9) Antero Lumme, Salo 1.04.59 (31.46), 10) Aapo Hietanen, Högfors 1.05.37 (32.10), 11)

45) Teuvo Kärkkäinen, Halla 1.20.22 (38.39), 46) Mauri Tani, Halla 1.20.52 (39.16), 47) Eero Helstelä, Salo 1.21.35 (35.28), 48) Matti Manninen, Halla 1.27.28 (39.43), 49) Tauno Räsänen, Halla 1.28.05 (42.23).

Ikämiehet

1) Aarne Miettinen, metsäosasto 1.07.49, 2) Martti Voutilainen, metsäosasto 1.10.15, 3) Arvi Julkunen, Juantehtas 1.11.01, 4) Rainer Varalahti, Högfors 1.11.30, 5) Urho Niemi, Kymintehtas 1.11.41, 6) Veikko Kanta-Oksa, Högfors 1.12.18, 7) Tuomo Hänninen, Voikka 1.12.34, 8) Aaro Kuosmanen, metsäosasto 1.14.50, 9) Arvo Astala, Högfors 1.15.44, 10) Pauli Nurmi, Halla 1.18.57, 11) Mauri Tani, Halla 1.20.52, 12) Tauno Räsänen, Halla 1.28.05.

Joukkuekilpailu

1) Juantehtas (Eino Julkunen, Erkki Kuosmanen, Pauli Vartiainen ja Arvi Julkunen) 1.06.18, 2) Voikka (Keijo Hokkanen, Anssi Joutjärvi, Unto Pöyhönen ja Olavi Asikainen) 1.06.34, 3) Kymintehtas (Atte Kekkonen, Leo Viljakainen, Matti Hatvala ja Veikko Pasi) 1.07.22, 5) Salo (Pertti Hotokka, Antero Lumme, Heikki Lumme ja Pekka Saarinen) 1.07.26, 5) Högfors (Aapo Hietanen, Mikko Elvas, Ari Moilanen ja Eero Pirhonen) 1.08.02, 6) Halla (Pauli Nurmi, Teuvo Kärkkäinen, Mauri Tani ja Matti Manninen) 1.21.54.

Hiihtöveteraani Urho Niemi on tuttu hahmo yhtiömme hiihtomestaruuskilpailuissa

Nuori juantehtaalaispolvi oli runsaslukuisena saapunut seuraamaan jännittävää hiihtokilpailua

Innokas hiihtäjä Tauno Räsänen oli vetreässä kunnossa vielä maaliin saavuttuaankin

Hiihtomestaruuskilpailujen tuoksinassa haastattelimme kahta uskollista urheilumiestä, kymintehtaalasta Urho Niemeä ja hallalaista Tauno Räsästä, joiden nimet ja piirteet ovat tuttuja jokaiselle yhtiön kilpailuja seuranneelle.

12:ssa yhtiön hiihtomestaruuskilpailussa mukana

Hiljaisella ja vaatimattomalla Urho Niemellä on takanaan monet hiihtokilpailut ja monet hiihdossa saavutetut voitot. Nuorempa hän harrasti yleisurheilua ja pai-

nia, mutta myöhemmin hiihto muodostui hänen 'leipälajikseen'. Kymi-Yhtymän ensimmäiset hiihtomestaruuskilpailut pidettiin vuonna 1936 ja siitä lähtien Urho Niemi on ollut niissä mukana. Poikkeuksena ovat olleet vain ne kerrat, jolloin hän on osallistunut Salpausselän kisoihin tai muihin suuriin hiihtokilpailuihin. Yhtymän hiihtomestaruuskilpailuja on pidetty 16 kertaa ja Urho Niemi on osallistunut 12:een kilpailuun ollen aina kärkipään miehiä. Kolmas sija näytti muodostuvan hänelle kohtalokkaaksi — olihan se hänen nimissään viisi kertaa — kunnes hän vuonna 1949 tuli toiseksi ja seuraavana talvena saavutti yhtiön mestaruuden. Ikämiesten sarjan hän on voittanut neljä kertaa. Tämän talvinen viides sija oli 'kaikki sen koiran syytä'. Urho Niemi on innokas metsämies. Viime keväänä hän hankki itselleen koiran, suomalaisen pystykorvan, jota hän on kasvattanut ja kouluttanut niin innokkaasti, ettei ole tarpeeksi usein ehtinyt hiihtoladulle harjoittelemaan. Mutta isännän tappion korvasi pystykorva esiintymällä edukseen koiranäyttelyssä, jossa se niitti ensimmäiset laakerinsa.

Palataksemme Urho Niemen hiihtosaavutuksiin mainitsimme hänen sodanaikaiset voittonsa Karhumäen kisoissa vuosina 1943 ja 1944, kahdeksan TUL:n mestaruutta ja Ounasvaaran kisoissa, jotka samalla olivat SM-kilpailut, vuonna 1944

50 km:n hiihdossa saavuttamansa toinen sija. Silloin hän hävisi kilpailun voittajalle, kuululle Jussi Kurikkalalle 2 min. 5 sek. Salpausselän 'viidellekymppille' Niemi on osallistunut kolmasti ja ollut 5., 10. ja 12. Parhaana saavutuksenaan hän mainitsi Jyväskylässä vuonna 1945 saavuttamansa Suomen mestaruuden 50 km:n hiihdossa ja seuraavana vuonna saavuttamansa ikämiesten mestaruuden 15 km:llä. Ulkoilla Urho Niemi on myös kilpailut. Ruotsissa Kirunan kilpailuissa hän on ollut kaksi kertaa, Bodenissa ja Lindesbergissä kerran. Vuonna 1951 hän osallistui Tshekkoslovakiassa Tatran kisoihin ja tuli 50 km:n hiihdossa kolmanneksi.

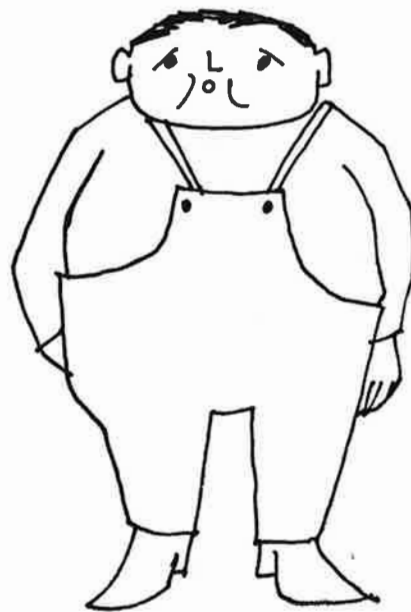
Hiihtämisen avulla pysyy nuorekkaana ja hyväkuntoisena

Tauno Räsänen, yli kolmekymmentä vuotta yhtiötä palvellut nykyisin Hallan sahan kuivaamossa työskentelevä urheilumies, on hänkin innokkaasti osallistunut yhtiön urheiluelämäänsä. Nuorempana hän paini edustaen Hallan Visaa. 25-vuotisen painiuransa aikana hän pääsikin mitaleitten tuntumaan, saavutti useita piirin mestaruuksia, SM-kilpailujen kärkisijoja ja olipa vuonna 1948 olympiaehdokkuuskin 'tapetilla'.

Painiharrastuksen jäätyä iän lisäahtyessä ja hiihdon astuttua painin sijaan hän on sydämensä halusta heittäytynyt hiihdon lumoihin ja osallistunut mm. lukuisiin hyvää kuntoa ja kestävyyttä vaativiin latu- retkiin. Yhtiön harrastushiihtokilpailussa hän on jatkuvasti ollut mukana. Helmikuun loppupäivinä hänellä oli takanaan jo 700 harrastushiihtokilometriä. Hiihtäminen on hänen mielestään paras tapa säilyttää nuorekkuus, kunto ja terveys.

Yhtymän urheilukilpailuissa hän on ollut kilpailijana ja Hallan joukkueen huoltajana. Hiihtomestaruuskilpailuihin hän osallistui neljättä kertaa ollen tällä kerralla vanhin kilpailija. Viimeisten sijojen miehityksestä Tauno Räsänen on tavallisesti huolehtinut, mutta 'huumor-miehenä' se seikka ei ole hiihtämisen iloa sumennut. Eipä silti — palkinto tuli tällä kertaa, tuli reilunkokoinen kalakukko, josta ei kuitenkaan Hallan joukkueen ilmeistä päätellen jäänyt pysyvää muistoa.

Liikaravinnon aiheuttamista sairauksista

Lääketiede on viime aikoina kiinnittänyt yhä suurempaa huomiota ravinnon osuuteen sairauksien synnyssä. Tiedämme, että elimistömme tarvitsee päivittäin suuren joukon erilaisia ravintoaineita toimiakseen hyvin. Mikäli saamme joitakin näistä aineista pitkäkköön aikaa liian vähän, häiriintyy elimistön tasapaino ja sairastumme ns. puutostauteihin. Näistä ovat maassamme tavallisimmat D-vitamiinin vajauksesta aiheutuva riisitauti sekä jodisuolan puutteesta kehittynyt kilpirauhasen suureneminen (struuma).

Kuinka elimistömme sitten reagoi ravintoaineiden liialliseen käyttöön? Esimerkiksi vitamiineja ja kivennäisaineita voi ravinnossamme huolelta olla useita kertoja enemmän kuin kulloinkin tarvitsemme, koska elimistö pystyy rajoittamaan niiden hyväksi käyttöä ja luovuttua ylimäärän kuona-aineiden mukana pois. Toisin on asian laita energiaa luovuttavien ravintoaineiden eli valkuaisen, hiilihydraattien ja rasvan laita. Näistä elimistö ei pääse eroon muuten kuin hajottamalla ne aineenvaihdunnassa energiaksi ja varastoimalla ylimääräisen ravinnon rasvan muodossa kudoksiin. Jos tällaista jatkuu pitempään, kerään-

tyy suuria rasvamääriä kehoon ja kehittyy sairaus, jota sanomme liikalihavuudeksi.

Laajat tilastot osoittavat selvästi, että lihavuus vähentää todennäköis-tä elinikää, joten lihavat henkilöt kuolevat keskimäärin useita vuosia aikaisemmin kuin laihat. Tutkimusten mukaan lihaviiden ihmisten sairaudet ovat ns. rappeutumissairauksia, joista yleisimmät ovat sydänlihaksen ja verisuoniston rappeutuminen, sepelvaltimoiden ahtautuminen, verenpainetauti yms. Maassamme noin puolet kaikista kuolemantapauksista johtuu juuri näistä sairauksista. Myöskin sokeritauti ja sappirakon taudit ovat yleisiä lihavilla henkilöillä, samoin nivelten kulumissairaudet (liikapaino). To-teamme siis selvästi, että lihavuutta on pidettävä erittäin epäterveenä ilmiönä. Se on todellinen sairaus, rasvatauti, johon pitäisi suhtautua vakavammin kuin pelkästään hymyilyllä ja olan kohautuksella. Aloittakaamme jo tänään järkevämät ruokailutavat ja painon viikottainen tarkkailu. Kilot yli normaali-painon voivat vähentää vastaavan luvun vuosia elinajastamme.

Tehtaan lääkäri

Mitalein palkittuja

Tasavallan presidentti on suonut Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitalin Voikan työnhakutoimiston hoitajan apulaiselle neiti Martta Naukkariselle, joka viime vuoden lopulla tuli palvelleeksi yhtiötä 45 vuotta. Voikan klubille oli 11. 3. järjestetty juhlahetki, jossa varatuomari Robert Brotherus kiitti nti Naukkarista pitkäaikaisesta ja uskollisesta työskentelystä yhtiössämme ja ojensi hänelle mitalin. Kuvassa nti Naukkarinen ja varatuomari Brotherus (oik.) sekä työnhakutoimiston hoitaja O. L. Bäckman.

50 yhtiöläisvuotta täytti helmikuun loppupuolella työnjohtaja Viljam Johan Lonka. Jo poikasesta lähtien hänen työkenttänään on ollut Hallan lautatarha, jossa hän ensin toimi merkkajana, sitten katontekijänä ja vuodesta 1945 lähtien työnjohtajana. Sotavuosina hän toimi myös vahtina palotornissa. Hallan kerholla 23. 2. järjestetyssä kahvitilaisuudessa majuri Weckman kiitti päivän sankaria ansiokkaasta palveluksesta ja ojensi hänelle yhtiön kultaisten ansiomerkin. Kuvassa työnjohtaja Lonka rouvineen.

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

YRJÖ HEIKKILÄ

viilaaja Voikan korjauspajalta tulee 25. 5. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Elimäellä 19. 5. 1895. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1913 Voikan sahalla, josta siirtyi pape-ritehtaalle. V. 1916 hän oli kesäkauden yhtiön höyrylaivassa lisvedellä. Sen jälkeen hän työskenteli selluloosatehtaalla ja siirtyi v. 1930 viilaajaksi korjauspajalle.

ELVIIRA LANTTA

siivooja Kymin talousosastolta tulee 26. 4. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 23. 5. 1899. Yhtiömme palveluksessa hän on työskennellyt yhtäjaksoisesti vuodesta 1920 lähtien aluksi Kuusaan ulkotyöosastolla ja vuodesta 1938 talousosastolla.

KAARLE ILMARI TUVIALA

rakennustyöntekijä Kymin rakennusosastolta tulee 14. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Lapinjärvellä 18. 12. 1904. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1920 metsäosastolle. Kymin rakennusosastolle hän siirtyi v. 1950. Hänen harrastuksistaan mainittakoon kalastus ja nuorempana harmonikansoitto.

KALLE ANDERSSON

kuormaaja Voikan ulkotyöosastolta tulee 22. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Heinolassa 30. 7. 1900. V. 1917 hän tuli yhtiön palvelukseen Voikan ulkotyöosastolle, työskenteli joitakin vuosia Voikan sahalla ja rakennusosastolla ja siirtyi v. 1932 ulkotyöosastolle nykyiseen tehtäväänsä.

LAURI EDVARD KOTIRANTA

puukuljettimen hoitaja rautatieosastolta tulee 1. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 9. 7. 1904. Yhtiön metsäosaston palvelukseen Haukkasuolle hän tuli v. 1920. Siellä hän toimi erilaisissa ammateissa vuoteen 1928, jolloin siirtyi veturin lämmittäjäksi. Vv. 1937—1938 hän toimi veturinkuljettajana, koneenkäyttä-

Yrjö Heikkilä

Kaarle Tuviala

Kalle Andersson

Lauri Kotiranta

jänä ja asentajana. Haukkasuolta hän siirtyi Voikan raitiotieosastolle veturinkuljettajaksi v. 1938 ja oli tässä ammatissa kapearaideliikenteen lopettamiseen saakka. Tämän vuoden tammi-kuussa hän siirtyi nykyiseen tehtäväänsä rautatieosastolle.

TYYNE HOKKANEN

viivaajan apulainen Kymin paperitehtaalta tulee 13. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Ristiinassa ja viettää 60-vuotispäiväänsä 14. 6. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1918 Kymin sähköosastolle. V. 1922 hän tuli työhön selluloosatehtaalle ja siirtyi v. 1927 lajittelijaksi Kuusaan paperitehtaalle, jossa työskenteli vuoteen 1950. Sen jälkeen hän työskenteli Kymin paperitehtaalla lajittelijana vuoteen 1959, jolloin hän siirtyi viivaajan apulaiseksi.

SULO HEMMI VALSTI

sähkökorjausmies asunto-osastolta tulee 14. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Iitissä 7. 9. 1901. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1917 Kymin rakennusosastolle. Sen jäl-

keen hän on työskennellyt Kymin sähköosastolla ja Kuusaan voimalaitosrakennuksella ja vuodesta 1952 alkaen asunto-osastolla.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

ALBIN VÄISÄNEN

kamyrkoneenhoitaja Voikan selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 3. 5. Hän on syntynyt Virtasalmella. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1923 pakkaajaksi selluloosatehtaalle, missä hän on yhtäjaksoisesti työskennellyt lukuun ottamatta lyhyitä aikoja Voikan ulkotyöosastolla, Kymin ja Voikan rakennusosastoilla ja Kuusaan voimalaitoksella. Kamyrkoneenhoitajana hän on ollut vuodesta 1957.

DIMITRI HÄMYNEN

hevosmies maatalousosastolta täyttää 60 vuotta 15. 5. Hän on kotoisin Laatokan Karjalasta. Yhtiön palvelukseen maatalousosastolle hän tuli v. 1950.

TOIVO MIKKANEN

kuoripuristimen hoitaja Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 29. 5. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1920 Voikan ulkotyöosastolle. Oltuaan välillä Kuusaan rakennusosastolla, Kymin ulkotyöosastolla ja höyryosastolla hän tuli v. 1941 klooritehtaalle ja toimi siellä kloorikalkin ja asetyleenikaasun valmistajana. V. 1947 hän tuli Kymin selluloosatehtaalle ja on toiminut siellä jälki-kuorijana ja vuodesta 1954 kuoripuristimen hoitajana. Harrastuksista mainittakoon mm. kalastus ja puutarhanhoito.

OIVA EEMIL MUURONEN

muurari Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 31. 5. Hän on syntynyt Virolahdella. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 Kymin rakennusosastolle. Työskenneltyään välillä puuhiomossa ja korjauspajalla hän palasi v. 1928 rakennusosastolle ja on työskennellyt siellä yhtäjaksoisesti siitä lähtien.

Sulo Valsti

Albin Väisänen

Dimitri Hämynen

Toivo Mikkonen

Oiva Muuronen

Usko Liimatainen

Oiva Backman

Veli Heikki Rönberg

USKO LIIMATAINEN

ammattikoulun opettaja täyttää 50 vuotta 25. 4. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja tullut ylioppilaaksi Lahden lyseosta v. 1933. Opiskeltuaan vuoden ateneumissa hän jatkoi opintojaan Sortavalan seminaarissa saaden sieltä päästötodistuksen v. 1937. Ammattipätevyyttään hän on lisännyt suorittamalla useita alansa erikoiskursseja. Kymin Osakeyhtiön ammattikoulun opettajaksi hän tuli v. 1937. Vv. 1948—1950 hän toimi kauppa- ja teollisuusministeriön opettajavalmennuskursseilla ohjaajana.

Opettaja Liimatainen on ollut Kuusankosken keskusvaalilautakunnan jäsen ja kuulunut keskuskansakoulun johtokuntaan vv. 1954—1956. Hänen harrastuksistaan mainittakoon erityisesti metsästys ja kalastus sekä innostuksen herättäminen nuorisossa luontoa kohtaan. Hän on Kuusankosken Kalastusseuran innokas jäsen ja toiminut sen puheenjohtajana vv. 1953—1955.

OIVA BACKMAN

koneenhoitaja Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 30. 4. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1926 Kymin paperitehtaalle

prässipojaksi. Käytyään läpi kaikki paperityömiehen ammattivaiheet nimitettiin hänet koneenkäyttäjäksi v. 1953. Oiva Backman on kuulunut yli 10 vuotta Kuusankosken Työväen Soittajiin ja ollut mukana seuratoiminnassa kuuluen Kuusankosken Puhtiin, jonka johtokunnan jäsen hän on. Ammattiyhdistystoimintaan hän on myös osallistunut.

VELI HEIKKI RÖNNBERG

sulattaja karbiditehtaalta täyttää 50 vuotta 1. 5. Hän on syntynyt Sippolassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran Voikan rakennusosastolle v. 1927. Sen jälkeen hän on työskennellyt uitto-osastolla ja selluloosatehtaalla. Karbiditehtaalle hän tuli v. 1946 sulattajan apulaiseksi. Nykyisin hän toimii sulattajana. Vapaa-ajan harrastuksena on kalastus, varsinkin talvikalastus.

TOIVO SILVONEN

happomies Kymin selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 5. 5. Hän on syntynyt Lahdessa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli v. 1938 Kymin ulkotyöosastolle kuusen vuolijaksi. Oltuaan välillä mm. Kuusaan voimalaitoksen koskityömaalla

hän tuli v. 1945 Kymin selluloosatehtaalle varamieheksi. Vuodesta 1954 hän on toiminut happomiehenä. Harrastuksista mainittakoon kalastus.

ORVO KULLERVO LEHTONEN

viilaaja Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 7. 5. Hän on syntynyt Iitissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1926 Kymin selluloosatehtaalle. Kymin korjauspajalle viilaajaksi hän siirtyi v. 1942.

URHO GABRIEL KORHONEN

korjausmies karbiditehtaalta täyttää 50 vuotta 7. 5. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiömme palvelukseen hän tuli ensi kerran v. 1927 Voikan ulkotyöosastolle. Sen jälkeen hän on työskennellyt useilla eri osastoilla. Voikan paperitehtaalla hän oli rasvaajana vv. 1936—1944 ja siirtyi sieltä karbiditehtaalle voitelijaksi. Vuodesta 1957 lähtien hän on ollut korjausmiehenä. Hänen vapaa-ajan harrastuksiinsa kuuluu omakotitalon rakennuspuuhut.

EDVARD VIRTANEN

eristäjä Kymin höyryosastolta täyttää 50 vuotta 13. 5. Hän on syntynyt Män-

Toivo Silvonen

Urho Korhonen

Edvard Virtanen

Toini Hietala

Albert Relander

Matti Holopainen

Emil Vanninen

Martta Söderman

tyharjussa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1948 höyryosastolle laitosmieheksi. Myöhemmin hän toimi eristäjän apulaisena ja vuodesta 1957 eristäjänä. Edvard Virtasen vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon puunveisto ja muovailu.

JAAKKO TAMMINEN

I kiisunpolttaja Voikan selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 14. 5. Hän on syntynyt Joutsassa. Yhtiön palvelukseen Voikan puutarhaan hän tuli v. 1929. Työskenneltyään sen jälkeen talliosastolla hän siirtyi v. 1934 selluloosatehtaalle, jossa hän lyhyttä rakennusosastolla työskentelyaikaa lukuun ottamatta on siitä lähtien työskennellyt. Nykyistä tehtäväänsä hän on hoitanut vuodesta 1945.

TOINI HIETALA

siivooja Kymin talousosastolta täyttää 50 vuotta 14. 5. Hän on syntynyt Oripäässä. Yhtiön palvelukseen tehtaallaan hän tuli v. 1936. Sairaalan lopetettua toimintansa v. 1953 jäi rva Hietala huolehtimaan siivoojan tehtävistä tehtaalla lääkärin vastaanotolla. Olemukseltaan miellyttävänä ja iloisena on rva Hietala tunnollisuudella hoitanut omat erikoisvaatimukset asettavaa tehtäväänsä.

ONNI SOLLA

uittomies Voikan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 25. 5. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiön palvelukseen rakennusosastolle hän tuli v. 1956.

ALBERT RELANDER

sepän apulainen Voikan korjauspajalta täyttää 50 vuotta 31. 5. Hän on syn-

tynyt Kouvolassa. Käytyään ammattikoulun hän tuli yhtiön palvelukseen Voikan paperitehtaalle, jossa hän työskenteli n. 5 vuotta. Sen jälkeen hän toimi muualla useissa ammateissa mm. suutarina n. 15 vuotta. Voikan rakennusosastolle hän tuli v. 1948 ja siirtyi v. 1951 sepän apulaiseksi korjauspajalle. Albert Relander on musikaalinen. Nuorempaan hän soitteli häissä ja talloissa ja vielä nykyisinkin hänen mandoliininsa soi iloisia säveliä.

HELVY SALMINEN

leikkuukoneen käyttäjän apulainen Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 6. 6. Hän on syntynyt Jaalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1941 Voikan korjauspajalle. V. 1942 hän tuli paperitehtaalle, mistä seuraavana vuonna siirtyi ulkutyöosastolle ja oli siellä vuoteen 1944. Ulkutyöosastolle hän tuli v. 1946 ja Voikan paperitehtaalle v. 1955.

REINO SUTINEN

maalari Voikan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 9. 6. Hän on syntynyt Sortavalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli Voikan koskityömaalle v. 1926. Työskenneltyään sen jälkeen paperitehtaalla, puuhiomolla ja ulkutyöosastolla hän siirtyi v. 1939 rakennusosastolle.

MATTI HOLOPAINEN

koneenhoitaja Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 12. 6. Hän on syntynyt Impilahdella. Yhtiön palvelukseen Laskelän tehtaalle hän tuli v. 1925. Siellä hän toimi paperikoneella erilaisissa tehtävissä ja viimeiset neljä vuotta koneenhoitajana. Voikan paperitehtaalle hän tuli v. 1937 koneenhoitajaksi.

HALLAN TEHTAAT

ELIN HILTUNEN

kirjaaja täyttää 60 vuotta 1. 6. Hän on syntynyt Kirvussa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1924 lautatarhalle kausityöhön. Oltuaan välillä jonkin aikaa pois yhtiöstä hän tuli takaisin v. 1946, mistä lähtien hän on työskennellyt vuoroin jalostustehtaalla ja lautatarhassa.

EMIL VANNINEN

sekatyöntekijä rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 17. 6. Hän on syntynyt Impilahdella. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1927 ulkutyöosastolle. Oltuaan pariin otteeseen pois yhtiöstä hän tuli takaisin v. 1942 ja on siitä lähtien työskennellyt yhtiöjakoisesti vuoroin sahalla ja rakennusosastolla.

YRJÖ PARKKO

sekatyöntekijä rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 27. 5. Hän on syntynyt Vehkalahdella. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1937 selluloosatehtaalle kirvesmieheksi. Suoritettuaan välillä asevelvollisuutensa hän tuli takaisin v. 1941, josta lähtien hän on työskennellyt eri osastoilla. Rakennusosastolla hän on ollut vuodesta 1957.

MARTTA SÖDERMAN

pintojan leikkaaja sahalla täyttää 50 vuotta 27. 6. Hän on syntynyt Laukaalla. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1938 ulkutyöosastolle. Oltuaan välillä poissa nelisen vuotta hän tuli takaisin ensin sahalle, mistä siirtyi rakennusosastolle ja sieltä takaisin sahalle v. 1949.

Viljo Aarnio

Uuno Rantakoski

Juho Laine

Oiva Niittylä

HÖGFORSIN TEHTAAT

HULDA ALEKSANDRA NIEMINEN

siivooja Salon tehtaalta täyttää 60 vuotta 30. 4. Hän on syntynyt Kiskossa ja tullut yhtiön palvelukseen siivoojaksi v. 1941.

VILJO AARNIO

kasaja liesiosastolta täyttää 60 vuotta 2. 6. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Hän tuli tehtaalle työhön jo vuonna 1913. Oltuaan parin vuoden ajan maanviljelystöissä hän palasi liesiosastolle v. 1919. Yli 40 vuotta hän on suorittanut uutterasti ja tunnollisesti tehtävänsä liesiosastolla.

UUNO MAUNO RANTAKOSKI

viilaaja Salon tehtaalta täyttää 60 vuotta 8. 6. Hän on syntynyt Kiskossa. Hän työskenteli Karkkilassa noin viisi vuotta valajana ja siirtyi v. 1932 Salon valimon palvelukseen toimien kaavaajana vuoteen 1953, jolloin valimotoiminta lopetettiin. Sen jälkeen hän siirtyi nykyiseen ammattiinsa luistiventtiiliosastolle.

JUHO LAINE

kirvesmies rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 17. 6. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Toimittuaan aluksi kirvesmiehenä ja itsenäisenä urakoitsijana toistakymmentä vuotta hän tuli v. 1935 rakennusosastolle kirvesmieheksi.

OIVA OSKARI VALDEMAR NIITTYLÄ

työkaluviilaaja Salon tehtaalta täyttää 50 vuotta 17. 4. Hän on syntynyt Hali-kossa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1951 työkaluosastolle, jossa hän edelleenkin toimii työkaluviilaajana.

ALVAR KIVISTÖ

sorvaaja Lahden tehtaalta täyttää 50 vuotta 14. 5. Hän on syntynyt Heino-lassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1940 sorvaajaksi.

PAAYO SELANDER

mallipuuseppä täyttää 50 vuotta 18. 5. Hän on syntynyt Lopella. Yhtiön palvelukseen malliosastolle hän tuli v. 1935.

LAURI MUSTILA

konttoristi täyttää 50 vuotta 23. 5. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Käytyään

keskikoulun hän toimi pari vuotta Karlssonin rakennusliikkeen palveluksessa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1930 valimon tuntikirjuriksi. Toimittuaan usean vuoden tuntikirjureiden esimiehenä ja myöhemmin työnhakutoimiston hoitajana hän siirtyi tiliosastolle, missä hän edelleen toimii.

Konttoristi Mustila on vuodesta 1947 alkaen toiminut Avustuskassan sihteerinä. Hän on ollut myös usean vuoden ajan kirkon isäntänä ja kirkkovaltuuston jäsenenä. Hänen vapaa-ajanharrastuksistaan mainittakoon erityisesti kirkkokuorolaulu, johon toimintaan hän on innolla ottanut osaa yli kolmenkymmenen vuoden ajan.

ILMI IRENE ÅKERFELT

revolverisorvaaja Salon tehtaalta täyttää 50 vuotta 26. 5. Hän on syntynyt Kiskossa. Yhtiön palvelukseen messinkiventtiilien koneistusosastolle hän tuli v. 1940. Hän on kuulunut jäsenenä tehtaan urheilutoimikuntaan vuodesta 1953 lähtien. Hän käyttää osan vapaa-ajastaan säännöllisesti harrastusurheiluun. Yhtiön harrastusurheilun 10-vuotismäkin hän sai v. 1958.

Alvar Kivistö

Paavo Selander

Lauri Mustila

Ilmi Åkerfelt

Uuno Nurmi

Antti Utriainen

Aarne Uusiheimala

Eino Nykänen

UUNO NURMI

sorvaaja konepajalta täyttää 50 vuotta 25. 6. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1926 konepajalle, missä edelleen toimii sorvaajana.

METSÄOSASTO

ANTTI UTRIAINEN

metsätyönjohtaja Pielisjärven Kylänlahdesta täyttää 60 vuotta 16. 5. Hän on toiminut erilaisissa työnjohtotehtävissä vuodesta 1918 alkaen. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1947, mistä saakka hän on toiminut työnjohtajana Pielisjärven piirissä. Hänen pääasiallisena tehtävänä on ollut metsien osto, hakkuun ja ajon valvonta sekä hankintakauppoihin liittyvät valvontatehtävät.

Työnsä ohella metsätyönjohtaja Utriainen on osallistunut kunnallisten asioiden hoitoon. Vuodesta 1957 alkaen hän on ollut jäsenenä Pielisjärven kunnan työasiainlautakunnassa. Lieksan seudun Metsä- ja Uittotyönjohtajat ry:n johtokunnan jäsenenä hän on toiminut useita vuosia. Metsätys ja kalastus ovat hänen mieluisia vapaa-ajan harrastuksiaan. Hänet tunnetaan kotipaikkakunnallaan rehtinä työnjohtajana ja ostomiehenä, joka toiminnallaan on saavuttanut sekä esimiestensä ja alaistensa että metsänmyyjien luottamuksen.

AARNE UUSIHEIMALA

piirityönjohtaja Mäntyharjun Vanosen kylästä täyttää 50 vuotta 13. 6. Työskentelynsä yhtiömme palveluksessa hän aloitti v. 1936 metsäharjoittelijana. Käytyään sitten Kotkan kauppakoulun, osallistuttuaan molempiin sotiin sekä valmistuttuaan metsäteknikoksi Evon

metsäkoulusta v. 1944 hän toimi Keyrityn piirin piirityönjohtajana Uudenmaan hoitoalueella vuoteen 1946. Sen jälkeen hän oli vajaan vuoden Valtion polttoainetoimiston palveluksessa siirtyen jälleen yhtiöömme Kymen hoitoalueen Korpijärven piirin piirityönjohtajaksi, jota tointa hän hoitaa edelleen.

Piirityönjohtaja Uusiheimala on laajassa piirissään saanut uurastaa hyvin moninaisten tehtävien parissa. Hän on vastannut piirissään sijaitsevien yhtiömme metsien hakkuista ja hoidosta. Metsänostajana ja ostometsien taitavana käsittelijänä hän on pitänyt yllä ympäristön metsänomistajien luottamusta yhtiöömme. Hänet tunnetaan ahkerana, itseään korostamattomana henkilönä, jonka rehti, oikeudenmukainen luonne on hankkinut hänelle paljon ystäviä.

Yhteiskunnalliseen toimintaan piirityönjohtaja Uusiheimala on ottanut osaa mm. vaalilautakunnan ja kansakoulun johtokunnan jäsenenä sekä kuulumalla säästöpankin isännistöön. Innokkaana eränkävynä ystävänä hänen vapaa-aikojen harrastuksistaan on mainittava ennen kaikkea metsästys.

LAURI RÄIHÄ

metsätyönjohtaja Punkaharjun Turtianiemestä täyttää 60 vuotta 16. 6. Hän on syntynyt Sahalahdella ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1920 maatalous- ja metsätyömieheksi Ahoinepellon tilalle Puumalaan. Täältä hän siirtyi v. 1924 maataloustyömieheksi Pieksämäen Nokkalan tilalle ja sieltä v. 1925 Keiteleen Kukkoviidan tilalle, josta saman vuoden marraskuussa siirtyi etumieheksi Punkaharjun Turtianiemien tilalle. Kun maatalous Turtianiemessä v. 1945 taapahtuneiden myyntien johdosta pieneni, hän siirtyi metsäpuolelle työnjohtajaksi Turtianiemien piiriin.

Metsätyönjohtaja Räihä tunnetaan hiljaisena ja vaatimattomana uurastajana, jonka tehtäviin on kuulunut omien ja ostometsien hakkuu- ja ajotöiden valvonta. Hänen vapaa-aikansa on kulunut oman pienen maatilkunsa hoitamisessa ja kalastamisessa kalarikkaassa Puruvedessä.

EINO ARMAS NYKÄNEN

konemestari täytti 50 vuotta 19. 3. Mikkeliissä. Hän on syntynyt Mikkelin maalaiskunnassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1924 nosturin käyttäjäksi Saksalaan toimien sittemmin erilaisissa tehtävissä Saksalan sahalla ja telakalla vuoteen 1937, jolloin siirtyi Mikkelin piiriin jakomieheksi ja työnjohtajaksi. Tässä toimessa hän oli vuoteen 1945. Saksalan korjauspajalle takaisin erilaisiin metallialan tehtäviin hän siirtyi v. 1946. Purjehduskausiina 1927—36 hän toimi yhden kesän lämmittäjänä, muun ajan konemestarin apulaisena Saimaalla yhtiön höyryhinaajissa. Vuodesta 1937 alkaen hän on ollut konemestarina, viimeksi vv. 1951—58 s/s Untamossa ja sen jälkeen s/s Halla VII:ssä. Vuonna 1948 hän suoritti Kuopion Teknillisessä koulussa alikonemestari-, maakonemestari- ja alimoottorimestarikurssin.

HEIKKI LEPPÄNEN

piiriesimies täyttää 50 vuotta 26. 4. Porokylässä. Valmistuttuaan metsäteknikoksi Evon metsäkoulusta v. 1937 hän tuli Pohjois-Karjalan metsänhoitolautakunnan Iloimantsin piirin metsätalousneuvojaksi, jota tointa hän hoiti vuoteen 1940, jolloin siirtyi Metsähallinnon Jongunjoen hoitoalueen metsäteknikoksi. Tästä toimesta hän siirtyi v. 1947 yhtiöömme vastaperustetun Nurmeksien hoitopiiriin piiriesimieheksi.

Heikki Leppänen

Viljo Pirinen

Väinö Purho

Yhteistyössään esimiesten ja alaisten kanssa piiriesimies Leppänen on hyvin onnistunut saavuttamaan ne vaativat tavoitteet, jotka hänen varsin tärkeä paikansa yhtiön edustajana Nurmeksessa on edellyttänyt. Metsänomistajakunnan sekä metsätyöväestön jakamaton arvonto ja kunnioitus ovat todistamassa siitä ammattitaitoisesta ja oikeudenmukaisesta tavasta, jolla Nurmeksien hoitopiiriä on jatkuvasti johdettu. Tunnustukseksi hyvästä metsäammattimiestaidosta on Keskusmetsäseura Tapio 3. 12. 1957 myöntänyt hänelle hopeisen taitomerkin.

Piiriesimies Leppösen joutuminen mukaan moniin yhteiskunnallisiin ja kunnallisiin luottamustehtäviin osoittaa omalta osaltaan, että hänen suoraselkäisyttään ja tosiasioihin perustuvaa asiantuntemustaan arvostetaan oman ammatipiirin ulkopuolellakin. Hän kuuluu Nurmeksien maalaiskunnan kunnanvaltuustoon, työasiainlautakuntaan, kansakoulun johtokuntaan, kirkkovaltuustoon, Nurmeksien Säästöpankin hallitukseen, Nurmeksien Seudun Metsäteknikot r.y:n johtokuntaan, Nurmeksien seudun Aliupseeriyhdistyksen johtokuntaan, Nurmeksien Lions Club'iin, Suomen Kansanpuolueen Pohjois-Karjalan piirin piiri-

toimikuntaan ja puoluevaltuustoon ym. Vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä on hän ollut mukana nuoruusvuosistaan alkaen. Hän on osallistunut talvisotaan Pielisjärven—Lieksan suunnalla sekä jatkosotaan 7. D:n joukoissa ylikersantina.

Laulu, metsästys ja kalastus kuuluvat ensisijaisesti piiriesimies Leppösen vapaa-ajan harrastuksiin. Hän on innokas erä- ja kennemies ja Nurmeksien Urheilumetsästäjät ry:n puheenjohtaja.

VILJO PIRINEN

metsäosaston itäisen piirikunnan puutavarantarkastaja Kuopiosta täyttää 50 vuotta 30. 4.

Metsäteknikko Pirinen on käynyt Nikkarilan metsäkoulun vv. 1938—40, jonka jälkeen hän oli metsäteknikkona Metsähallituksen Puolangan hoitoalueella vuoteen 1945, jolloin hän siirtyi Kymin Osakeyhtiön palvelukseen Savon hoitoalueeseen. Toimittuaan aluksi metsäteknikkona Saarelan piirissä sekä piiriesimiehen apulaisena Piela-veden hoitopiirissä nimitettiin hänet v. 1950 piirityönjohtajaksi Kornin piiriin. Nykyistä tehtäväänsä hän on hoitanut 1. 11. 1959 lähtien.

Metsäteknikko Pirinen on saanut suoritettavakseen vaativia tehtäviä, joka osoittaa, että hänen työskentelyynsä ollaan tyytyväisiä.

VÄINÖ PURHO

metsätyönjohtaja Otavasta täyttää 60 vuotta 4. 5. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 ja toimi aluksi puutavaran mittaajana ja lastauttajana Taavetin asemalla, mistä v. 1938 siirtyi vastaavanlaisiin tehtäviin Päijänteen hoitoalueelle Heinolaan ja täältä v. 1946 saman hoitoalueen Hirvensalmen piiriin. Otavaan hän muutti v. 1948. Talvisin hän on toiminut metsätyönjohtajana ja kesäisin vuodesta 1942 lähtien Kotkan sata-massa vientitavaran mittaajana ja luovuttajana sekä viime vuosina mittaus-ym. tehtävissä Hallassa ja Kuusankoskella. Taavetissa ollessaan hän kuului taksoituslautakuntaan. Työnjohtaja Purho tunnetaan rauhallisena ja tunnollisena miehenä, jonka vapaa-ajat kesäisin kuluvat moottoriveneen parissa.

VELI TAPIO HAKOLA

metsänhoitaja Kuusankoskelta täyttää 50 vuotta 18. 6. Hän on syntynyt Lu-

Veli Hakola

Juho Malmivuori

Eino Hiltunen

vialla. Ylioppilaaksi hän tuli Seinäjoen yhteislyseosta ja suoritti metsänhoitotutkinnon v. 1943. Metsänhoitaja Hakola tuli yhtiömme metsäosaston palvelukseen v. 1944 Kymen hoitoalueeseen apulaismetsänhoitajaksi. Vuosina 1949—1951 hän oli Savon ja Keski-Suomen hoitoalueissa siirtyen tämän jälkeen takaisin Kymen hoitoalueeseen. Varsinkin yhtiömme omien metsien hoidossa on metsänhoitaja Hakola löytänyt työnsä, jossa hänen ammattitaitonsa, kokemuksensa ja suuri innostuksensa ovat kantaneet kauniita, pysyviä tuloksia.

Metsänhoitaja Hakolan harrastuksista mainittakoon kuorolaulu ja teatteri. Opiskeluaihanaan hän kuului osakuntansa kuoroon ja Ylioppilasteatterin näyttelijöihin. Maanpuolustustyö on aina ollut hänen sydäntään lähellä. Sotajana hän toimi tiedustelu- ja maataistelulentäjänä sekä lentueen päällik-

könä. Sotilasarvoltaan hän on kapteeni. Hänet on palkittu ansioistaan VR 3:lla ja VR 4:llä.

JUANTEHDAS

JUHO MALMIVUORI

palovartija täyttää 60 vuotta 2. 6. Hän on syntynyt Impilahden pitäjän Pitkärannassa. Jo 12-vuotiaana hän meni töihin kokkipojaksi Kromoff Oy:n proomuun ja oli saman yhtiön palveluksessa talvisin lautatarhassa. Kierreltyään eri yhtiöiden palveluksessa Suomessa sekä Itä-Karjalassa hän tuli työhön Pitkäranta Oy:n lautatarhaan. Sodan seurauksena hän siirtyi v. 1940 Juantehtaan palvelukseen työskennellen useilla osastoilla, kauimmin taaplaajana. Hänen mieliharrastuksensa on musiikki, nuorempana hanurin ja nykyisin huuliharpuun soitto.

EINO HILTUNEN

puiden latoja täyttää 50 vuotta 26. 5. Hän on syntynyt Vehmersalmella. Nuorukaisena hän muutti asumaan Juankoskelle ja oli siellä maatalossa töissä sekä n. 10 vuoden ajan Koivistoinen Oy:n sementtivalimossa kattotiilien tekijänä. Juantehtaan palvelukseen hän tuli v. 1948 puuhiomoon, jossa hän on siitä lähtien miltei yhtäjaksoisesti työskennellyt. Vapaa-aikansa hän viettää asuntoviljelystilansa maatöiden parissa.

VILHO HILTUNEN

hioja täyttää 50 vuotta 13. 6. Hän on syntynyt Juankoskella. Tehtaan palveluksessa hän on ollut lähes yhtäjaksoisesti vuodesta 1926 alkaen ja siitä ajasta suurimman osan puuhiomossa hiojana.

Manan majoille

Joulukuun 19 päivänä kuoli Kuusankoskella sydänhalvaukseen koneenhoitaja Yrjö Uuno Hautaniemi. Hän oli syntynyt Orimattilassa 7. 12. 1901. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 Voikan paperitehtaalte, josta siirtyi Kymin paperitehtaalte v. 1924. Koneenhoitajaksi hänet nimitettiin v. 1933.

Tammikuun 21 päivänä kuoli Kuusankoskella voitelija Arvo Gunnar Nieminen työpaikallaan Kymin paperitehtaalte äkilliseen sairauskohtaukseen. Hän oli syntynyt Elimäellä 21. 7. 1911. Yhtiön palvelukseen Kymin paperiteh-

taalle hän tuli v. 1929. Hän työskenteli useilla osastoilla, viimeksi Kymin paperitehtaalte voitelijana.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan vaimo ja lapset.

Helmikuun 10 päivänä kuoli Kuusankoskella kehystyöntekijä Yrjö Robert Tähtinen kehysnaulaamolta. Hän oli syntynyt litissä 6. 6. 1903. Yhtiön palvelukseen hän tuli jo 13-vuotiaana. Hän työskenteli Kuusaan sahalla erilaisissa ammateissa mm. särmääjänä 14 vuotta. Kymin paperitehtaan palvelukseen hän tuli v. 1956 lastaajaksi ja työskenteli myöhemmin kehystyöntekijänä. Palvelusaikaa hänelle kertyi yli 38 vuotta. Yrjö Tähtinen oli kiinnostunut työtapojen ja -menetelmien kehittämisestä. Hän oli tehnyt neljä aloitetta, joista huomattavin liittyy paperipaalien

pakkauskehysten valmistamiseen. Musiikki kuului myös hänen harrastuksiinsa. 11-vuotiaana koulupoikana hän aloitti soittoharjoitukset opettaja Wolkaman soittokeuhassa ja liittyi sen jälkeen Kymintehtaan Työväen Musiikkiyhdistyksen soittokeuhkaan, joka on Kuusankosken Työväen Soittajien edeltäjä.

Yrjö Tähtinen oli erittäin pidetty suoran, rehdin ja aurinkoisen luonteensa takia. Vainajaa jäivät lähinnä suremaan omaiset.

Helmikuun 28 päivänä kuoli Voikaalla kirvesmies Akseli Rantanen Voikan asunto-osastolta. Hän oli syntynyt 12. 8. 1896. Yhtiön palvelukseen tallimieheksi hän tuli v. 1921. Asunto-osastolle kirvesmieheksi hän siirtyi v. 1952. Palvelusaikaa hänelle kertyi 38 vuotta.

Yrjö Hautaniemi

Yrjö Tähtinen

Akseli Rantanen

Erkki Apajakari

Toivo Kalervo Soidinsuo

Akseli Rantanen tunnettiin ahkerana ja erittäin taitavana ammattimiehenä.

Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan lapset perheeseen.

Maaliskuun 11 päivänä kuoli Voikkaalla leikkuukoneenkäyttäjäksi, ylikuutnantti Erkki Apajakari Voikan paperitehtaalta. Hän oli syntynyt litissä 21. 12. 1904. Yhtiön palvelukseen

hän tuli v. 1920. V. 1926 hän siirtyi puolustusvoimain palvelukseen, josta v. 1951 erottuaan tuli Voikan paperitehtaalte leikkuukoneenkäyttäjäksi, jota tehtävää hän hoiti kuolemaansa saakka.

Vainaja jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja kaksi kouluikäistä lasta.

Maaliskuun 21 päivänä sammui piirityönjohtaja Toivo Kalervo Soidin-

suon elämä Kangasniemellä. Hän oli syntynyt Tampereella 15. 11. 1915. Keskikoulun hän kävi Lohjalla. Metsätekniikoksi hän valmistui Kurun metsäkoulusta v. 1944. Valmistuttuaan hän toimi Kummila Oy:n palveluksessa Hämeenlinnassa, josta siirtyi 1. 4. 1946 Kymin Osakeyhtiön palvelukseen Pielisjärven piiriin. Oltuaan 1. 12. 50—1. 6. 51 Soinlahti Oy:n palveluksessa hän tuli takaisin yhtiön Tohmajärven piiriin piirityönjohtajaksi ja siirtyi 1. 6. 1954 vastaavaan toimeen yhtiön Pääjärven Kangasniemen piiriin hoitaen tointaan poismenoonsa saakka.

Sotilasarvoltaan piirityönjohtaja Soidinsuo oli yliluutnantti. Kangasniemen reserviupseerikerhon toiminnassa hän oli innokkaasti mukana. Erityisesti hän harrasti kirjallisuutta ja oli innokas kalamies.

Tunnollista päivätyönsä päättänyttä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja kaksi tyttäreltä.

Toimituksen tuolilta

"Eikö minun tyttärelläni olekaan mahdollisuutta käydä ammattikoulua niin kuin oli minulla aikanaan?" Tällaisia hätäntyneitä tiedusteluja on tyttöjen ammattikoulun johtajatar saanut kuulla useinkin äidin taholta.

Huolestuneisuus on kuitenkin pian muuttunut tyytyväisyydeksi, sillä johtajatar on voinut vakuuttaa koulun jatkuvan. Lopettamisesta ei ole ollut edes puhetta ja tuollainen epäilevä ajatus on voinut syntyä vain siitä, kun viime syksynä ei ammattikouluun otettu uusia tyttöoppilaita.

Ei näet ollut, mistä olisi ottanut, laki ja asetus kun määräisivät tytöt kansalaiskouluun. Eipä silti, turhaan ei heillä kansalaiskoulua käytetä. Tuiki tarpeelliseksi se on havaittu. Mutta sen käytyään tytöillä on mainio tilaisuus jatkaa vuosi ammattikoulussa. Oppivelvollisuus ei heitä siihen kylläkään pakota, mutta ku-

kapa äiti ja isä ei soisi tyttarelleen tätäkin koulua, kun se kaiken lisäksi on täysin ilmainen. Jos joutuisi lähettämään tyttärensä johonkin talous- tai emäntäkouluun, niin montakymmentä tuhatta se tulisi maksamaan. Nyt saa käydä koulussa kotoa käsin ja ilmaiseksi.

Tuo äitien huolestunut kysely sisälsi erään toisenkin ajatuksen, vaikka he eivät sitä suoraan sanoiksi pukeneetkaan. He antavat arvoa tämän koulun suorittamalle työlle. He ovat itse saaneet nauttia koulun antamasta opetuksesta ja voineet käytännössä todeta, ettei sen antama oppi ole ojaan kaatanut. Eipä tarvitsekaan muuta todistusta, kun käväistä täkäläisissä kodeissa, niin tulee vakuuttuneeksi tämän paikkakunnan esimerkillisestä kotikulttuurista. Kykenevän ja osaavan emännän jälki on kaikkialla näkyvissä. Kotia osataan pitää arvossa ja emännän ahkerat ja taitavat kädet ovat luoneet siitä viihtyisän paikan.

Tytöistä toivotaan tämän perinteen jatkajia. Ammattikoulu tarjoaa

edelleen apuaan niin kuin ennenkin. Tosin kurssi kestää nyt vain vuoden, mutta kouluun tullaan myös vuotta vanhempina ja kodinhoidon sekä kotitalouden alkeet on jo opittu kansalaiskoulussa. Näin ollen lopputulos muodostuu vähintään yhtä hyväksi kuin aikaisemmin ellei paremmaksikin.

Kaikissa niissä kodeissa, joissa tytär on kansalaiskoulun viimeisellä luokalla, kannattaa tämä ammattikouluun meno ottaa puheeksi. Tytär saattaa siinä keskustelussa olla kyllä sitä mieltä, että hän on käynyt koulua tarpeeksi, joten jo riittää sitä lajia. Nuoren ihmisen mieli palaa vapauteen ja ansion hankkimiseen. Siinä sitten ovat vastakkain uhmapäinen nuoruus ja varttunut, kypsytynyt ajattelutapa. Vanha tuttu juttu. Sanomattakin on selvää, kumpi tässä asiassa on oikeassa. Toivokaamme jokaisessa tapauksessa, jossa joudutaan vastakkain, parasta ratkaisua. Kysymyksessä on oikean opin saaminen todellista elämää varten.

Tuomo

Viime kesäisen Juankosken alajuoksua esittävän kuvasarjamme jatkoksi julkaisemme oheiset keväntalviset Jänissalmen näkymät. Keihäskosken haaran sulkupato tullaan rakentamaan romanttisen Jänissalmen sillan kohdalle ja padon yläpuolella tulee vesi nousemaan kuutisen metriä. Alapuolen virtapaikka tyyntyy, paitsi silloin kun tämän sulkupadon kautta joudutaan laskemaan tulvavettä. Kuvien joukkoon on päässyt myös hohtavien hankien ympäröimä lato Hämolänsaaresta aivan Jänissalmen sillan läheisyydestä.

Kymin Osakeyhtiön työläisten avustuskassojen toimintakertomukset XIII:lta toimintavuodelta 1959

KUUSANKOSKEN TEHTAITTEN AVUSTUSKASSA

Avustuskassan hallitukseen kuuluivat vuonna 1959 kassankokouksen valitsemina jäseninä viilaaja Yrjö Heikkilä, liikuntaneuvojan apulainen Viljo Hinkkuri, viilaaja Arvo Hokkanen, kirvesmies Fabian Huvinen, kirvesmies Viljo Hälikkä, koneenhoitaja Martti Nurminen, trukinkuljettaja Pauli Nurminen, Ky. 5:n valmistaja Leonard Sammalneva ja maalari Armas Töyrioluoma sekä varajäseninä koneenhoitaja Paavo Kääriäinen, voitelija Vilho Pesonen, purkaja Sulo Rajajärvi, levyseppä Aarne Rantanen ja maalari Urho Ryöppy, Kymin Osakeyhtiön valitsemina sosiaalipäällikkö Åke Launikari ja varatuomari Aunis K. Kantonen, varajäseninä maisteri Veikko Salander ja dipl.insinööri Gunnar Högnäs.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut liikuntaneuvojan apulainen Viljo Hinkkuri, varapuheenjohtajana maalari Armas Töyrioluoma. Avustuskassojen Yhdistyksen valtuuskuntaan on kuulunut maalari Armas Töyrioluoma.

Hallitus piti kertomusvuonna 24 kokousta käsitellen näissä yhteensä 10.589 asiaa, joista sairaus- ja haudausavustuksia koskevia 10.449, laina-anomuksia 32, muita 108. Niistä on pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 220 pykälää.

Hallitus päätti alentaa jäsenen kassalle suorittamaa jäsenmaksua 1 $\frac{3}{4}$ %:sta 1 $\frac{1}{2}$ %:iin 1. 1. 1960 alkaen ja siirtää 2 milj. markkaa lisäavustusrahosta kassan toimihenkilöiden eläkerahastoon.

Kassan henkilökuntaan ovat kertomusvuonna kuuluneet avustuskassanhoitaja Jussi Verona, kassanhoitaja neiti Tyyne Salmi 30. 9. 1959 saakka ja tästä vuoden loppuun toimistoapulaisena toiminut neiti Anja Himanen, toimistoapulaiset rouva Saima Metsälä ja 1. 7. 1959 alkaen neiti Sirkka-Liisa Virtanen.

1. 10. 1959 siirtyi saavutetun iän perusteella eläkkeelle neiti Tyyne Salmi palveltuaan kassaa kiitosta ansaitsevalla tavalla 37 vuotta. 3. 9.

järjestetyssä tilaisuudessa luovutettiin hänelle Keskuskauppakamarin kultainen ansiomerkki.

Vuosikokous pidettiin 18. 3., jossa hyväksyttiin hallituksen kertomus ja vahvistettiin v:n 1958 tilinpäätös sekä myönnettiin hallitukselle ja avustuskassanhoitajalle tili- ja vastuuvapaus k.o. vuodelta. Samalla päätettiin siirtää vuoden ylijäämä mk 9.405.925:— siten, että kun kassan toimihenkilöiden eläkerahaston tuottama korko mk 318.750:— siirretään sanotulle tilille, siirretään vararahastoon mk 3.762.370:— ja loppu mk 5.324.805:— lisäavustusrahostoon. Kokouksessa hyväksyttiin hallituksen ehdotus kassan sääntöjen 12 §:n muuttamiseksi siten, että kassa korvaa kolme neljäsosaa (aikaisemmin puolet) lääkärin määräämistä lääkkeistä ja puhdistus- sekä sidontatarvikkeista ja hampaanhoitoon oikeuttavan korvauksen yhtämittäinen jäsenkausi alennettiin viidestä vuodesta kolmeen vuoteen. Samoin päätettiin poistaa sääntöjen 14 §:n 5 kohta, missä kassan korvauksiin ei kuulunut sodasta saadun vamman tai sairauden korvaaminen. Sääntöjen kohta muutettiin siten, että kassa korvaa säännöissä tarkemmin määritellyinä mainitut tapaukset. Muutokset astuivat voimaan kesäkuun 1 p:nä 1959. Vaalikokous pidettiin 18. 11. 1959.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi kassankokous valitsi kauppalanjohtaja Jaakko Mikkosen ja piiriasiamies Paul Niemen, varalle sähköasentaja Juho Lanton ja myymälänhoitaja Eino Kivisen. Kymin Oy nimesi puolestaan tilintarkastajaksi reviisori Ragnar Widen, varalle ekonomi Olof Westerlundin.

Jäsenmäärä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 1959	3.295	827	4.122
Vuoden aikana hyväksytty	634	299	933
	3.929	1.126	5.055
Vuoden aikana eronneet	338	253	591
Kassan jäsenmäärä 31. 12. 1959	3.591	873	4.464

Jäsenmäärä lisääntyi 296 miehellä ja 46 naisella eli yhteensä 342 jäsenellä ollen suurin v:sta 1947 lähtien ja ollen siten samalla osoituksena työllisyystilanteen huomattavasta parantumisesta.

Avustustoiminta

Kuluneen vuoden sairaustilanne pysyi edelleen erittäin suotuisana. Sairaustapausten lukutosin lisääntyi 442 tapauksella edelliseen vuoden verrattuna, mutta sairauspäivät alenivat 626 sairauspäivällä. Eroavaisuus johtunee yhtiön palveluksesta vanhuuseläkkeelle siirtymisestä ilman edeltänyttä sairausaikaa. Markkamääräisesti sairauspäivärahaa maksettiin 1.037.464 markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta tämä taas puolestaan johtui sairauspäivärahan keskimääräisestä noususta 5,4 %:lla eli 44,3 markalla. Sairaanhoidon kustannusten nousuun varsinkin lääkkeiden kohdalla vaikutti sääntöjen muutos, samoin hampaanhoidon kustannuksissa. Röntgen- ja laboriotutkimuksista maksettiin 1.700.435 markkaa ja fysikaalisesta hoidosta 225.130 markkaa ollen maksettu määrä 39,5 % edellistä vuotta suurempi. Nousu on melko huomattava samoin kuin myös lääkärin palkkioiden kohdalla tapahtunut 17,6 %:n nousu, kun otetaan huomioon, että Pohjois-Kymen Sairaalassa hoidettavina olleiden jäsenten hoitopäivämaksuun sisältyvät sairaanhoidon kustannukset.

Hautausavustusten määrä oli edelleen 50 kertaa jäsenen sairauspäiväraha. Omakohtaista eläkettä nauttivan hautausavustus oli miehet 25.000 ja naiset 23.000 markkaa. Maksetut avustukset sekä niihin liittyvä tilasto käyvät selville kertomuksen lopussa olevista taulukoista.

Lainustoiminta

Lainojen kysyntää on edelleenkin esiintynyt runsaasti. Niitä myönnettiin kuluneen vuoden aikaan 22:lle henkilölle yhteensä 10.350.000 markkaa. Vuoden aikana ulosannettiin 24:lle lainansaajalle yhteensä 7.225.000 markkaa ollen velkakirjojen lukumäärä vuoden lopussa 119 määrältään 29.459.825 markkaa sekä laina Kuusankosken Kansantalo Oy:lle 3 milj. markkaa. Lainoista kannettiin korkoa 6½ % paitsi Kansantalo Oy:n lainasta 7¾ prosenttia.

Kassan tulot ja menot, sekä tiliasema kertomusvuoden päättyessä käyvät ilmi seuraavasta:

Tulostase vuodelta 1959

Tulot

Kymin Oy:n kantamat jäsenmaksut ...	40.270.948:—
Kymin Oy:n kannatusmaksu	20.135.427:—
Kassan toimihenkilöiden jäsenmaksut ..	44.718:—
Lainojen korkoja	2.060.169:—
Kymin Oy:llä olevan tilin korko	1.255.533:—
Siirto lisäavustusrahosta eläkeläisten hautausavustuksia varten	995.000:—
Siirto toimihenkilöiden eläkerahastosta eläkkeiden maksamiseen	82.800:—
mk	64.844.595:—

Menot

Sairauspäiväraha	30.200.342:—
Perheellisten huoltoavustukset	244.659:—
Lääkärinpalkkiot, röntgen- ja laborato- riotutkimukset	10.372.815:—
Lääkkeet ja sidostarpeet	4.679.290:—
Työtapaturmista johtuvat avustukset ..	670.609:—
Hampaanhoito	2.213.422:—
Sairaalahoido	45.736:—
Matkakorvaukset	181.234:—
Hautausavustukset	1.603.133:—
Toimihenkilöiden eläkkeet	82.800:—
Konttori, hallinto ym. kustannukset ...	418.616:—
Palkat	2.295.125:—
Työnantajan osuus kansaneläke- ja lapsilisämaksuista	123.208:—
Kiinteistön korjaus- ja ylläpitokustan- nukset	476.036:—
Kiinteistön poisto 2½ %	105.000:—
Kalustonpoisto	480.829:—
Vararahaston lisäys	3.022.555:—
Vuoden 1959 ylijäämä	7.629.186:—
mk	64.844.595:—

Omaisustase joulukuun 31 päivänä 1959

Varat

Rahaa	647:—
Talletus Kymin Oy:llä	26.549.217:—
Lainassa:	
Kiinnitysvakuutta vastaan	29.459.825:—
Kuusankosken Kansan- talo Oy.	3.000.000:—
Kalustoa	1.000:—
Kiinteistö, Rannikkotie 17 Kuusankoski	3.360.000:—
mk	62.370.689:—

Velat

Vararahasto	42.551.056:—
Korvausraho	500.000:—
Lisäavustusraho	3.454.497:—
Kassan toimihenkilöiden eläkerahasto ..	8.235.950:—
Vuoden 1959 ylijäämä	7.629.186:—
mk	62.370.689:—

Kulunutta vuotta tarkastellessamme voimme tyydytyksellä todeta sen jälleen muodostuneen hyväksi. Edullisen sairaustilanteen sekä huomattavasti parantuneen työllisyystilanteen johdosta kassan talous on vankka, tosin sairaanhoidon kustannusten nousu on huomattava. Tämä on yleistä koko maassa ja jos tilanne edelleen näin jatkuu, sairaanhoidon kustannukset vastaisuudessa tulevat olemaan avustuskassojen kohdalla ehkä suurimmat menoerät tähänastisten sairauspäivärahojen sijasta.

*Viljo Hälikkä
Urho Ryöppy
Aarne Rantanen*

*Viljo Hinkkuri
V. Salander
Leonard Sammalneva
Yrjö Heikkilä
Jussi Verona*

*Arvo Hokkanen
Fabian Huvinen
Aunis K. Kantonen*

Kassan hyvän taloudellisen aseman johdosta lisättiinkin, kuten aikaisemmin mainittiin, etuisuuksia avustusten kohdalla sekä alennettiin jäseniltä kannettavaa jäsenmaksua $\frac{1}{4}$ %:lla tammikuun 1 päivästä 1960 alkaen.

Vuoden ylijäämän mk 7.629.186:— hallitus ehdottaa käytettäväksi siten, että kun toimihenkilöiden eläkerahaston tuottama korko mk 325.446:— siirretään sanotulle tilille, siirretään vararahastoon mk 1.907.296:— ja lisäavustusrahastoon mk 5.396.444:—.

Kuusankoskella helmikuun 3 päivänä 1960.

Tilintarkastuskertomus Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1959

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan 18. päivänä marraskuuta 1958 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1959 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoineen ja liitteineen sekä muut asiakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä -asetuksen ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui edellisen vuoden tilinpäätökseen.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksytyihin tositteisiin ja olivat oikein kirjattut.

4) Käteiskassa mk 64.981:— vastasi tarkastuspäivän kassatilin erotusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletusten määrä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tiliotteen kanssa.

6) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

7) Palovakuutukset kunnossa.

8) Hallituksen vuosikertomuksessaan antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

9) Annettujen lainojen velkakirjat olivat kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat määriltään tilinpäätökseen merkittyä määrää.

10) Olemme mielihyvin todenneet, että v:n 1959 tulosta on pidettävä erittäin hyvänä. Hallituksen toimenpiteet, jotka koskevat kassan jäsenten etujen lisäämistä, ovat mielestämme tarkoituksenmukaiset.

11) Puollamme hallituksen ehdotusta tilivuoden ylijäämän käyttämisestä.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja asioita on edelleen huolellisesti hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvälvöisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella 12. päivänä helmikuuta 1960.

J. Mikkonen

Ragnar Wide

Paul Niemi

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassa

Sairaustapaukset ja avustukset, paitsi työtapaturmista johtuneet									
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päivien luku	Sairausraha ja huoltoavust. mk	Lääkäripalkkiot, röntgen- ja labora- toriotutk. mk	Lääkkeet ja sidostarpeet mk	Hampaanhoito mk	Sairaalahoido mk	Matka- korvaukset mk	Yhteensä mk
1947	2.410	33.645	5.905.591:65	1.235.612:—	447.876:85	—	—	—	7.589.080:50
1948	2.315	32.374	9.684.419:—	2.101.397:—	762.720:30	—	—	—	12.547.846:30
1949	2.570	32.076	10.330.614:—	2.517.722:—	929.665:—	—	—	—	13.778.001:—
1950	2.332	29.900	11.357.461:—	2.945.477:—	992.541:—	—	—	—	15.295.479:—
1951	2.767	34.945	19.328.009:—	4.207.541:—	1.430.071:—	—	—	—	24.965.621:—
1952	2.833	35.256	20.867.099:—	4.911.279:—	1.558.859:—	619.925:—	—	—	27.957.162:—
1953	3.564	40.785	24.728.229:—	6.909.320:—	1.747.063:—	758.732:—	23.995:—	64.667:—	34.232.011:—
1954	3.361	41.932	26.249.639:—	7.591.576:—	1.764.013:—	710.173:—	96.190:—	56.420:—	36.459.011:—
1955	3.334	38.462	25.439.528:—	7.609.535:—	1.884.390:—	918.312:—	44.632:—	85.419:—	35.981.822:—
1956	3.235	37.275	26.814.777:—	8.403.009:—	2.418.331:—	872.300:—	47.364:—	122.477:—	38.678.258:—
1957	4.514	42.269	33.013.121:—	10.137.680:—	3.328.930:—	1.964.605:—	66.330:—	114.395:—	48.625.111:—
1958	3.193	35.616	29.425.391:—	8.821.880:—	3.112.986:—	1.800.275:—	33.273:—	112.985:—	43.306.790:—
1959	3.635	34.990	30.445.001:—	10.372.815:—	4.679.290:—	2.213.422:—	45.736:—	181.234:—	47.937.498:—

Työtapaturmat					Hautausavustukset						
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päivien luku	Sairausraha mk	Tapaturmavakuu- tusyhtiöltä saatu takaisin mk	Jäsenet		mk	Eläkettä nauttivat		mk	Yhteensä mk
					miehiä	naisia		miehiä	naisia		
1947	396	4.935	883.999:50	594.817:—	28	4	263.763:—	35	15	260.000:—	523.763:—
1948	380	4.336	1.427.416:50	836.533:—	26	1	371.466:—	32	14	354.000:—	725.466:—
1949	434	4.990	1.842.388:—	1.374.773:—	25	1	412.029:—	34	11	439.000:—	851.029:—
1950	383	5.223	2.177.742:—	1.822.692:—	15	7	472.027:—	31	5	355.000:—	827.027:—
1951	455	4.682	2.817.623:—	2.035.612:—	29	1	846.766:—	29	9	628.000:—	1.474.766:—
1952	411	5.299	3.299.145:—	2.973.723:—	15	5	590.861:—	34	14	884.000:—	1.474.861:—
1953	425	5.660	3.597.514:—	3.172.943:—	24	4	862.554:—	23	14	675.000:—	1.537.554:—
1954	422	5.319	3.646.251:—	2.941.012:—	16	3	556.214:—	42	16	1.070.000:—	1.626.214:—
1955	430	5.073	3.403.111:—	2.834.662:—	16	—	560.607:—	32	21	965.000:—	1.525.607:—
1956	492	5.372	3.977.134:—	3.140.616:—	15	4	716.926:—	38	13	943.000:—	1.659.926:—
1957	414	5.182	4.065.158:—	3.407.716:—	7	2	354.897:—	38	21	1.079.000:—	1.433.897:—
1958	400	5.801	4.732.235:—	4.170.281:—	18	2	846.025:—	31	11	1.011.000:—	1.857.025:—
1959	450	5.624	5.216.720:—	4.542.321:—	12	2	608.133:—	26	15	995.000:—	1.603.133:—

Vuosi	Jäsenmäärä	Jäsenmaksu- tulot mk	Kymin Oy:n kannatusmaksu mk	Korkotulot mk	Maksetut avustukset mk	Konttori- ym. kustannukset mk	Palkat mk	Lisäys mk	Vähennys mk
1947	3.700	4.749.864:30	2.370.032:95	224.468:75	8.447.026:—	77.739:—	346.900:—	—	1.684.729:—
1948	3.852	11.383.168:—	5.682.630:55	349.523:95	13.864.885:50	132.934:50	553.630:—	2.263.602:20	—
1949	4.007	12.341.771:50	6.162.673:50	527.938:—	15.104.945:—	232.523:50	584.522:—	2.682.578:—	—
1950	4.097	15.337.093:—	7.658.741:—	852.747:—	16.494.786:—	315.940:—	650.092:—	2.074.993:—	—
1951	4.238	22.176.685:—	11.088.287:—	1.643.362:—	27.232.398:—	303.744:—	970.925:—	1.722.453:—	—
1952	4.277	23.604.697:—	11.790.322:—	1.478.141:—	29.757.445:—	307.408:—	1.078.450:—	1.198.179:—	—
1953	4.112	24.064.220:—	12.020.274:—	1.537.094:—	36.194.136:—	334.076:—	1.014.000:—	—	1.765.863:—
1954	3.977	23.356.509:—	11.665.495:—	1.342.685:—	38.790.464:—	316.627:—	1.084.950:—	—	4.735.372:—
1955	4.172	28.667.036:—	14.318.434:—	1.335.515:—	38.075.878:—	324.599:—	1.364.215:—	3.247.720:—	—
1956	4.353	33.079.260:—	16.522.082:—	1.743.824:—	41.174.702:—	342.259:—	1.529.650:—	6.479.304:—	—
1957	4.254	36.583.890:—	18.273.925:—	2.455.722:—	50.716.450:—	460.340:—	1.606.600:—	2.555.590:—	—
1958	4.122	37.566.136:—	18.761.386:—	3.377.014:—	45.725.769:—	360.391:—	2.030.155:—	9.405.925:—	—
1959	4.464	40.315.666:—	20.135.427:—	3.315.702:—	50.215.030:—	541.824:—	2.295.125:—	7.629.186:—	—

Vuosi	Sairausrahan keskiuus sairauspäivää kohti		Korvattujen sairauspäivien luku tautitapausta kohti		Korvattujen sairauspäivien luku jäsentä kohti		Korvattujen sairauspäivien luku, miehet	
	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa
1947	144:—	175:52	8,4	14,0	5,4	9,1	4,6	8,4
1948	238:—	299:14	7,4	14,0	5,2	8,4	4,2	7,7
1949	297:—	322:07	6,7	12,5	5,5	8,0	4,7	6,8
1950	336:—	379:85	6,5	12,8	4,9	7,3	4,2	6,2
1951	445:—	553:10	6,8	12,6	5,3	8,2	4,3	7,8
1952	504:—	591:87	13,0	12,4	7,4	8,2	6,8	7,6
1953	534:—	606:31	10,2	11,4	5,1	9,9	4,6	9,1
1954	551:—	617:44	12,3	12,3	5,0	10,5	4,6	9,8
1955	583:—	651:90	11,5	11,5	5,0	9,2	4,6	8,9
1956	625:—	710:51	12,6	11,5	4,8	8,6	4,4	8,2
1957	685:—	773:93	10,7	9,4	5,3	9,9	4,9	9,6
1958		818:81		11,1		8,6		8,4
1959		863:11		9,6		7,8		7,2

Vuosi	Korvattujen sairauspäivien luku, naiset		Hautausavustusten keskimääräinen suuruus		Kuolemantapauksia keskim. 1.000 jäs. kohti		Sairaustapausten luku 1.000 jäs. kohti	
	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa
1947	6,7	12,0	6.400:—	8.200:—	9,6	8,6	629	608
1948	6,9	9,6	9.459:—	13.700:—	9,3	7,0	709	601
1949	6,9	11,4	11.398:—	15.847:—	9,2	6,5	829	641
1950	5,8	10,5	12.736:—	18.881:—	8,5	5,4	741	569
1951	6,2	9,8	18.490:—	28.225:—	7,3	7,1	734	653
1952	8,6	10,5	20.580:—	29.543:—	8,5	4,7	593	662
1953	5,7	11,8	20.487:—	30.805:—	7,0	6,8	491	867
1954	5,8	12,4	21.721:—	29.274:—	6,1	4,8	408	840
1955	5,9	10,3	23.191:—	35.038:—	6,6	3,8	443	799
1956	5,5	9,9	25.131:—	37.732:—	6,7	4,3	378	743
1957	6,0	11,2	27.166:—	39.433:—	6,8	2,1	491	1061
1958		9,6		42.301:—		4,8		774
1959		9,2		43.438:—		3,1		814

KYMIN OSAKEYHTIÖN TYÖLÄISTEN TYÖKYVYTTÖMYYS- JA PERHE-ELÄKEKASSA

Kassankokouksessa maaliskuun 18 p:nä 1959 valittiin kassan hallitukseen viilaja Arvo Hokkanen, joka myös nimitettiin hallituksen varapuheenjohtajaksi, paperityömies Tuure Boman, silinterimies Aapo Mannari, betonityömiehet Aulis Mouhu ja Antti Mäkelä, viilaajat Kalevi Nora ja Väinö Peltonen ja trukinkuljettaja Aimo Töyri Luoma. Kymin Oy nimesi sääntöjen 25 §:n mukaisesti hallituksen puheenjohtajaksi sosiaalipäällikkö Åke Launikarin ja jäseneksi varatuomari Aunis K. Kantosen.

Kertomusvuoden aikana on hallitus kokoon-tunut 12 kertaa käsitellen yhteensä 68 asiaa, joista 17 eläke-, 9 laina- ja 42 muita asioita. Niistä on pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 63 pykälää.

Kassankokouksia on ollut 1, vuosikokous 18. 3. 1959, missä hyväksyttiin hallituksen kertomus ja vahvistettiin v:n 1958 tilinpäätös sekä päätet-tiin täyttää vuoden alijäämä mk 246.101:— siten, että käytetään vararahaston varat mk 92.189:— ja loppu mk 153.912:— vakuutus-maksurahastosta otetuilla varoilla, mihin so-siaaliministeriöstä oli saatu suostumus.

Tilintarkastajiksi kassankokous valitsi kaup-palanjohtaja Jaakko Mikkosen ja piiriasiamies Paul Niemen, varalle sähköasentaja Juho Lan-ton ja myymälänhoitaja Eino Kivisen. Kymin Oy nimesi puolestaan tilintarkastajaksi ekono-mi Olof Westerlundin, varalle ekonomi Jaakko Säilän.

Kassassa on vuoden aikana suoritettu nume-ro- ja tilitarkkailuja.

Eläkekassan hoitajana on toiminut Jussi Ve-rona. Kassanhoitajana toimi neiti Tyyne Salmi 30. 9. 1959 saakka, jolloin hän siirtyi eläkkeelle ja hänen jälkeensä tästä vuoden loppuun toi-mistoapulainen neiti Anja Himanen. Toimisto-apulaisina ovat toimineet rouva Saima Metsälä ja neiti Sirkka-Liisa Virtanen 1. 7. 1959 alkaen.

Jäsenmäärä

	Miehiä	Naisia	Yht.
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 1959	226	131	357
Vuoden aikana hyväksytty	—	1	1
	226	132	358
Vuoden aikana eronnut	31	13	44
Jäsenmäärä 31. 12. 1959	195	119	314

Jäsenmäärä jakaantuu perhe-eläke- ja lapsivakuutus-ten osalle seuraavasti:

	Perhe-eläke	Lapsi-eläke
Jäsenmäärä 1. 1. 1959	88	11
Vuoden aikana hyväksytty	—	—
	88	11
Vuoden aikana eronnut	10	3
Jäsenmäärä 31. 12. 1959	78	8

Eläkevastuu

	Työkyv. eläke		Perhe-eläke		
	Mieh.	Nais.	Lesk.	Laps.	Yht.
Eläkeläisten luku					
1. 1. 1959	19	55	118	34	226
Vuoden aikana myönnetty	2	2	—	—	4
	21	57	118	34	230
Vuoden aikana lakkau-tettu	4	1	7	2	14
Eläkeläisten luku					
31. 12. 1959	17	56	111	32	216

Eläkemäärissä ei ole vuoden aikana tapahtu-nut muutoksia.

Lainojen kysyntää on edelleenkin esiintynyt. Omakotirakennustoimintaa varten myönnettiin 4:lle henkilölle mk 850.000:—. Vuoden aikana ulosannettiin lainaa 6:lle henkilölle yhteensä mk 1.210.000:—. Velkakirjojen lukumäärä oli vuoden lopussa 87 määrältään mk 19.357.100:— sekä Avustuskassojen Yhdistyksen laina mää-rältään mk 100.000:—. Lainoista kannettiin korkoa 6½ %.

Tulostase vuodelta 1959

Tulot

Kymin Oy:n kantamat T-os. jäsenmaksut	246.776:—
Kymin Oy:n kantamat P-os. jäsenmaksut	194.826:—
Kymin Oy:n kannatusmaksu	415.794:—
Ulkop. jäsenten T-os. jäsenmaksut	12.710:—
Lainojen korot ja indeksihyvitykset	2.202.181:—
Kymin Oy:llä olevan tilin korko	691.506:—
	<u>mk 3.763.793:—</u>

Menot

Työkyvyttömyyseläkkeet	1.747.121:—
Perhe-eläkkeet	1.284.225:—
Konttori, hallinto ym. kustannukset	77.610:—
Palkat	488.000:—
Työnantajan osuus kansaneläke- ja lapsi-lisämaksuista	23.389:—
Vuoden 1959 ylijäämä	143.448:—
	<u>mk 3.763.793:—</u>

Omaisuuksien joulukuun 31. päivänä 1959

Varat

Rahaa	597:—
Talletus Kymin Oy:llä	19.110.797:—
Lainassa	
Kiinnitysvakuutta vastaan 19.357.100:—	
Avustuskassojen Yhdistys,	
Helsinki	100.000:— 19.457.100:—
Kalustoa	1:—
	<u>mk 38.568.495:—</u>

Velat

Vakuutusmaksurahasto	38.425.047:—
Vuoden 1959 ylijäämä	143.448:—
	<u>mk 38.568.495:—</u>

Ake Launikari	Aulis Mouhu	Väinö Peltonen	Arvo Hokkanen	Kalevi Nora
Aapo Mannari	Tuure Boman	Aunis K. Kantonen	Antti Mäkelä	Aimo Töyrikuoma
		Jussi Verona		

Avustuskassalain toimeenpanosta annetun asetuksen 4 §:n määräysten mukaisesti on vakuutusmaksurahaston katteena olevat varat sijoitettu lainoihin ja jäännös talletuksena Kymin Oy:llä.

Kuten kertomuksesta selviää, on kassan jäsenmäärä vähentynyt niin pieneksi, että se kuluva vuotena alittaa jäsenluvun 300, mikä sille toiminnan edellytyksenä vähimmäismääräksi säännöissä on määrätty. On todennäköistä, että kassankokouksen viimeistään vuoden kuluessa tulee päättää kassan purkamisesta, koska kiinnostus kassaa kohtaan on aivan olematonta.

Vuoden ylijäämä mk 143.448:— hallitus ehdottaa siirrettäväksi varmuusrahastoon.

Kuusankokella 10. päivänä helmikuuta 1960.

Tilintarkastuskertomus Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1959

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan 18. päivänä maaliskuuta 1959 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan mainitun kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1959 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoineen sekä annettujen lainojen velkakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä -asetusten ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui edellisen vuoden tilinpäätökseen.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksyttyihin tositteisiin ja olivat oikein kirjatut.

4) Käteiskassa mk 34.637:— vastasi tarkastuspäivän kassatilin erotusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletuksen määrä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tiliotteen kanssa.

6) Annettujen lainojen velkakirjat olivat kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat määriltään tilinpäätökseen merkittyä summaa.

7) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

8) Kassan rahastot ovat lakiin perustuvien laskelmien mukaisesti hoidetut ja vastaavat näin ollen kassan vastuun määrää.

9) Hallituksen vuosikertomuksessa antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja asioita on hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankokella 12. päivänä helmikuuta 1960.

Jaakko Säilä

J. Mikkonen

Paul Niemi

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassa

Vuosi	Jäsenmäärä					Eläkeläisten lukumäärä					
						Työkyvyttömyyseläke			Perhe-eläke		Eläkeläisiä yhteensä
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	P-osasto	Lapsia	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Leskiä	Lapsia	
1947	996	369	1.365	560	47	52	73	125	144	57	326
1948	878	337	1.215	468	41	49	71	120	136	69	325
1949	775	299	1.074	392	42	48	65	113	144	60	317
1950	725	292	1.017	355	42	42	66	108	142	52	302
1951	549	264	813	251	32	36	71	107	136	54	297
1952	498	235	733	225	32	30	71	101	134	49	284
1953	452	215	667	202	27	30	68	98	131	56	285
1954	410	198	608	178	19	25	64	89	129	50	268
1955	363	172	535	147	19	24	60	84	129	44	257
1956	307	159	466	124	14	24	60	84	125	37	246
1957	262	139	401	101	13	22	58	80	123	37	240
1958	226	131	357	88	11	19	55	74	118	34	226
1959	195	119	314	78	8	17	56	73	111	32	216

Vuosi	Jäsenmaksutulot			Korkotulot mk	Maksetut eläkkeet			Kulungit mk	Palkat. mk	Lisäys mk	Vähennys mk
	T-osasto mk	P-osasto mk	Kymin Oy:n kann.-maksu mk		T-osasto mk	P-osasto mk	Yhteensä mk				
1947	658.845:70	851.596:50	1.658.136:—	1.255.340:50	1.628.172:—	1.110.022:50	2.738.194:50	44.384:50	345.900:—	792.226:70	—
1948	599.627:—	715.139:—	1.391.766:—	1.863.930:—	1.685.988:—	1.209.721:—	2.895.709:—	82.956:—	552.020:—	529.859:—	—
1949	1.244.542:—	1.492.000:—	3.097.382:—	2.032.285:—	1.607.200:—	1.173.564:50	2.780.746:50	128.713:—	542.215:—	309.516:50	—
1950	842.407:—	962.041:—	1.915.622:—	2.247.685:—	1.696.121:—	1.210.766:—	2.906.887:—	114.049:—	642.158:—	143.661:—	—
1951	713.264:—	791.305:—	1.599.017:—	3.018.081:—	1.812.596:—	1.316.068:—	3.128.664:—	124.853:—	698.475:—	119.840:—	—
1952	633.361:—	620.737:—	1.280.415:—	2.568.667:—	2.084.222:—	1.380.550:—	3.464.772:—	118.565:—	582.400:—	86.043:—	—
1953	551.491:—	576.806:—	1.084.725:—	2.673.891:—	2.022.833:—	1.459.585:—	3.482.418:—	111.605:—	676.900:—	68.649:—	—
1954	513.876:—	493.601:—	953.802:—	2.610.495:—	1.939.573:—	1.443.916:—	3.383.489:—	138.636:—	704.400:—	20.251:—	—
1955	461.394:—	431.470:—	826.023:—	2.657.301:—	1.962.683:—	1.408.591:—	3.371.274:—	95.737:—	489.700:—	19.477:—	—
1956	366.169:—	357.687:—	721.794:—	2.633.250:—	1.886.028:—	1.409.369:—	3.295.397:—	108.305:—	609.100:—	2.098:—	—
1957	346.308:—	278.394:—	570.059:—	2.711.674:—	2.014.966:—	1.325.926:—	3.340.892:—	2.102.735:—	628.940:—	—	2.002.432:—
1958	312.858:—	245.821:—	501.768:—	2.574.464:—	1.813.203:—	1.318.764:—	3.131.967:—	111.405:—	637.640:—	—	246.101:—
1959	259.486:—	194.826:—	415.794:—	2.893.687:—	1.747.121:—	1.284.225:—	3.031.346:—	100.999:—	438.000:—	143.448:—	—